Raadscommissieverslag, 28 mei 2020

DEFINITIEF VERSLAG

Vergadering **Openbare vergadering van de raadscommissie Algemene Zaken**
Vergaderdatum **Donderdag 28 mei 2020 van 13.30 uur tot 18.00 uur en van 19.30 – 23.00 uur in de raadszaal**
Verslag vastgesteld op: **Donderdag 18 juni 2020**

Voorzitters: de heer Vroege en de heer Ernsting
Portefeuillehouders: burgemeester Halsema en wethouder Groot Wassink
Commissiegriffier: mevrouw Meijer
Verslaglegging: mevrouw Van de Belt (Notuleerservice Nederland)
Aanwezige commissieleden: de heer Boomsma (CDA), de heer Boutkan (PvdA), de heer Ceder (ChristenUnie), de heer Van Dantzig (D66), de heer Ernsting (GroenLinks), de heer Flentge (SP), de heer Hammelburg (D66), de heer Khan (DENK), de heer Mbarki (PvdA), mevrouw Nanninga (Forum voor Democratie), mevrouw Poot (VVD), mevrouw Roosma (GroenLinks), de heer Roustayar (BIJ1), de heer Van Schijndel (Liberaal-conservatieve Fractie), mevrouw Van Soest (PvdO), de heer Taimounti (DENK), de heer Veldhuyzen (BIJ1) en de heer Wijnants (VVD)
Afwezige commissieleden: mevrouw A.L. Bakker (PvdD), de heer N.T. Bakker (SP), de heer Beving (PvdO), mevrouw Bloemberg (PvdD), mevrouw Bosman (D66), mevrouw De Fockert (GroenLinks), mevrouw De Grave (VVD), mevrouw Grooten (GroenLinks), de heer Van den Heuvel (ChristenUnie), mevrouw Kiliç (DENK), de heer Kreuger (Forum voor Democratie), mevrouw Kuiper (ChristenUnie), de heer Van Lammeren (PvdD), de heer Olsen (ChristenUnie), mevrouw Simons (BIJ1), de heer Torn (VVD), lid Verkerke (BIJ1) en de heer Yilmaz (DENK)
Overige aanwezigen: de heer Paauw (hoofdcommissaris politie)

Algemeen

A.1
Opening

De **VOORZITTER** opent de vergadering om 13.30 uur en heet iedereen welkom op deze digitale bijeenkomst die twee dagdelen zal duren.

A.2
Mededelingen
-

A.3
Vaststellen agenda

Beide actualiteiten worden toegelaten. De punten 11 en 17 worden gevoegd behandeld evenals de punten 14, 15 en 16. Punt 19 wordt direct om 19.30 uur behandeld.
De agenda wordt vastgesteld.

A.4
Conceptverslag van de openbare raadscommissie Algemene Zaken d.d. 7 mei 2020

Op verzoek van mevrouw Van Soest wordt aan bladzijde 12 toegevoegd: Mevrouw Van Soest reageert met de opmerking dat burgemeester Halsema zelf toch niet gelooft dat mensen van deze leeftijd over een hek kunnen klimmen.

Het verslag wordt daarmee vastgesteld.

A.5
Termijnagenda

Mevrouw **VAN SOEST** brengt het verzoek om een overzicht van lopende Wob-verzoeken onder de aandacht. Ze is benieuwd wanneer ze dat kan verwachten.

Burgemeester **HALSEMA** meent dat die te zien zijn op de algemeen publiek toegankelijke site te zien zijn: wob.amsterdam.nl. Ze stuurt de linkt door.

De heer **CEDER** vraagt aandacht voor twee eerdere schriftelijke vragen; de een over kentekengericht fouilleren en wapeninzamelingsactie in Zuidoost en de toezegging wanneer het onderzoek over bedreigingen komt en de tweede over de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel Ongedocumenteerde slachtoffers mensenhandel.

Burgemeester **HALSEMA** geeft aan dat de beantwoording van de vragen over kentekengericht fouilleren gereed zijn en naar de raad komen. Over mensenhandel wordt de heer Ceder separaat geïnformeerd.

A.6
TKN-stukken

Mevrouw **POOT** bespreekt graag tkn-stuk 1, kennisneming afdoening toezegging inzake live view, uitkomsten pilot. Vervolgens ook tkn-stuk 3, Kennisnemen van voortgangsbrief programma radicalisering en extremisme en tkn-stuk 4, Uitvoeringsplan Weerbare Mensen, Weerbare Wijken (programma terugdringen drugshandel).

De heer **MBARKI** agendeert eveneens graag tkn-stuk 4.

De **VOORZITTER** geeft volledigheidshalve aan dat tkn-stuk 6, Kennisnemen van nieuwe vertraging bouw politiebureau Bedrijvenstrook Zeeburgereiland is gepiept naar de raadscommissie RO van 3 juni a.s.

A.7
Opening inhoudelijk gedeelte

A.8
Inspreekhalfuur publiek

Er is een aantal inspreekreacties binnengekomen.

De heer **VAN SCHIJNDEL** merkt op dat de inspraak van de heer Ploos van Amstel over het voldoende publiceren van aanvragen van vergunningen erg belangwekkend en zorgelijk is. Wellicht kan de burgemeester daarop een reactie geven.

A.9
Actualiteiten en mededelingen

Corona
De heer **VAN DANTZIG** moet constateren dat voor veel Amsterdammers de regels niet altijd even duidelijk en voorzienbaar zijn. Bovendien hangt handhaving ook af van de gemeente waar men woont. Dat is het grote nadeel van een noodverordening. Bij een aantal boetes voor huisfeestjes heeft de rechter geoordeeld dat die helemaal niet rechtmatig zijn. Het aantal boetes is enorm en het verzet daartegen navenant. Totdat de tijdelijke wet van kracht wordt, pleit hij ervoor de regels uit de noodverordening zodanig te handhaven dat Amsterdammers geen willekeur ervaren. Daarbij past een zorgvuldige terughoudendheid. Horecaondernemers willen hun best doen om geen ongeoorloofdheden

te laten ontstaan, maar de regels zijn niet handhaafbaar. Zo kan een ondernemer bijvoorbeeld niet controleren of mensen bij elkaar in huis wonen of dat ze elkaar niet aanraken. Er is veel onduidelijkheid over wat er straks wel of niet mag. Er wordt inmiddels overal plexiglas gebruikt, maar Koninklijke Horeca Nederland zou eerst een proef doen met dat plexiglas omdat er nog veel onduidelijkheid over de effectiviteit daarvan is. De heer Van Dantzig is blij met de brief waarin de evenementen staan die wel kunnen doorgaan. De burgemeester lijkt ruimhartig om te gaan met de drive-inaanvragen. Gaat het om het inplannen van evenementen na 1 september, dan wordt dat waarschijnlijk toch lastig. Het evenementenbureau vult de agenda voor september niet in, maar hij is wel benieuwd naar het perspectief – bijvoorbeeld voor 2021.

De heer **BOUTKAN** informeert naar de nieuwe beleidsregels voor de tijdelijke terrasuitbreiding. Die openbare ruimte herindelen moet wel samen met alle Amsterdammers gebeuren. De horeca heeft grootse plannen, maar ook buurthuizen moeten op een goede manier gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. Handhaving staat onder druk maar met alle extra regels komt er nog weer extra druk op de handhavers. Stadsdeelbesturen hebben mogelijkheden om aanvragen te honoreren, maar de heer Boutkan is benieuwd hoe dat gaat in buurten waar de ruimte te beperkt is.

De heer **ERNSTING** stelt de versoepeling van de horecaregels aan de orde. Dank voor de toezending van de tijdelijke terrasregels. GroenLinks begrijpt dat ondernemers weer heel graag willen ondernemen na maanden van volledige sluiting. Daarvoor hebben ze meer buitenruime nodig, maar de openbare ruimte is van alle Amsterdammers. Dat betekent dat er compromissen moeten worden gevonden – zeker als het gaat om een toenemend beslag op die openbare ruimte. De oproep van Heineken om van de hele stad een groot evenemententerrein te maken vindt hij dan ook contraproductief. Amsterdammers moeten de ruimte delen. Rond de Nieuwmarkt is een coöperatie van ondernemers iets gezamenlijks aan het doen in onderlinge solidariteit met zaken die niet aan het plein zitten. Dat soort initiatieven verdient steun want het zijn de kleine ondernemers met krappe reserves die hij een overlevingskans gunt. Desgevraagd verduidelijkt hij dat juist die samenwerking tussen grotere en kleinere bedrijven facilitering verdient zodat niet alleen de grote ketens een kans maken. Eerder heeft GroenLinks een motie ingediend om bedrijven die het echt nodig hebben, te ondersteunen. De generieke maatregel wil de heer Ernsting zeker niet blokkeren in het kader van de rechtsgelijkheid maar het maakt het wel ingewikkeld. Toch moet er ook ruimte zijn voor een ander gebruik van de openbare ruimte: kinderen moeten kunnen spelen en mensen moeten ook zonder verplichte consumptie in die openbare ruimte kunnen verblijven. GroenLinks pleit voor meer publieke zitgelegenheid zoals op het Artisplein met groene, verplaatsbare stoeltjes. Dat zit ook in het Nieuwmarktplan en dat kan wellicht ook op andere pleinen. Winkels en de sport- en cultuursector willen ook activiteiten in de openbare ruimte ontplooien. Die hebben ook ruimte nodig. Mensen moeten zich kunnen verplaatsen. De doorloopruimte dient altijd minimaal 3m te zijn. Hij is benieuwd of dat voor alle terrassen geldt, ook voor de bestaande. In krappe delen van de stad is er dus geen ruimte voor terrassen tenzij de auto daar verdwijnt.

Mevrouw **VAN SOEST** wijst erop dat veel kappers noch handschoenen, noch mondkapjes gebruiken. Ze zou graag heldere regelgeving zien zodat iedereen weet waar hij of zij aan toe is.

De heer **FLENTGE** benadrukt hoe kwetsbaar het zorgsysteem is met onvoldoende IC-capaciteit, ontbrekende beschermingsmiddelen en doordat alles lean en mean moest zijn geen voorraden. Daarmee was alle flexibiliteit uit de zorg verdwenen. Dat dreigt nu weer te gebeuren: incomplete ziekenhuizen met versnipperde zorg. Amsterdam is niet klaar voor een volgende ramp. Spoedeisende hulp is aan het verdwijnen. Hij hoort graag of het AMC de capaciteit heeft om het verdwenen traumacentrum over te nemen. Verschillende hoogleraren hebben hun zorg hierover geuit. Generalistische zorg verdwijnt en daarvoor in de plaats komt specialistische zorg verspreid over verschillende ziekenhuizen. Dat gaat bij

grote calamiteiten als een grote brand of een terroristische aanslag voor veel problemen zorgen. Hij vraagt de burgemeester dit op te pakken en de raad hierover te informeren.

De stad start weer op. Veel mensen zijn hun bestaanszekerheid kwijtgeraakt. Natuurlijk moet de horeca ademruimte krijgen. De burgemeester zoekt naar een balans en probeert maatwerk te leveren. In het Nieuwmarktplan is op de plaatjes het halve plein afgezet met hekken. Dat lijkt door te schieten. Heineken wil de techniek achter evenementen inzetten, maar het gaat hier om terrassen. Er moet ruimte blijven voor bewonersinitiatieven en het kan niet zo zijn dat alle ruimte dan al is vergeven. De vraag is of bewoners überhaupt wel zijn uitgenodigd om met initiatieven te komen. Als er horeca verdwijnt, dan zou die ruimte immers best wel voor iets anders kunnen worden bestemd zoals levensvatbare, duurzame initiatieven. Die coöperatieve vorm zoals nu op de Nieuwmarkt zou als standaardvorm kunnen worden vereist. Desgevraagd legt hij uit dat er zeker ruimte moet zijn voor niet alleen andere ondernemers maar ook voor stadsbewoners.

De heer **TAIMOUNTI** is dan wel benieuwd hoe de SP naar die horeca kijkt die straks niet meer open kan en die toch een van de grootste werkgevers in Amsterdam is.

De heer **FLENTGE** beaamt dat de horeca een grote werkgever is die het nu ontzettend zwaar heeft. Maar het gaat om solidariteit en balans. Misschien kan de horeca wel aansluiten bij mooie initiatieven van bewoners.

De heer **TAIMOUNTI** benadrukt dat alles tegelijkertijd niet mogelijk is. Het gaat om de horeca, het gaat om ondernemers, het gaat om bewoners. De binnenstad heeft jarenlang op een bepaalde manier gefunctioneerd en dat heeft geleid tot exorbitante huren. Lang niet overal zijn Artistuinen mogelijk of kunnen ondernemers aansluiten bij buurtbewonersinitiatieven. Hij mist juist die balans in de bijdrage van de heer Flentge.

De heer **FLENTGE** wijst erop dat de stad niet alleen uit horecaondernemers bestaat, maar de stad is de afgelopen jaren wel volledig overlopen. De verschillende groepen dienen allemaal hun deel van de ruimte te krijgen.

De heer **TAIMOUNTI** ziet dat de ondernemers in het centrum hebben gefloreerd. Daar is gigantisch veel horeca geweest. Die zaken proberen te overleven. Veel culturele instellingen worden gesubsidieerd, maar ondernemers niet. Wat wil de SP doen met de 70.000 man die in de hospitality werkt?

De heer **FLENTGE** legt uit dat de stad om te overleven juist niet volledig afhankelijk moet zijn van het grote geld of het ongeremde toerisme van de afgelopen jaren. Dat is te kwetsbaar. Hij verwacht meer van andere vormen van duurzame economie. En natuurlijk moet de horeca ruimte krijgen, maar andere initiatieven evengoed. Bij ieder besluit dienen de bewoners voorop te staan en de horeca moet samen met bewoners zoeken naar een manier om haar verdienmodel in stand te houden.

Mevrouw **VAN SOEST** hoort graag of de heer Flentge bedoelt dat het mkb, de grootste werkgever van Nederland, ook een plek moet krijgen.

De heer **FLENTGE** beaamt dat: bewoners voorop, extra ruimte voor het mkb en voor de horeca en dan wel in balans. Dus geen pleinen volledig afzetten met hekken.

De heer **BOOMSMA** onderschrijft de oproep van D66. Het is absoluut een onwenselijke situatie als regels onduidelijk zijn en er wel veel boetes worden uitgedeeld voor zaken die tot de fundamentele vrijheden behoren te horen. Daar past een zorgvuldige terughoudendheid. Vanaf 1 juni wordt het nog ingewikkelder. Er is steeds meer bewijs dat de ventilatie binnen panden van grote invloed is. Dit zou zelfs een grotere rol spelen dan afstand. Besmetting vindt met name plaats in droge, slecht geventileerde ruimtes. Die ventilatie optimaliseren is zeker een punt van aandacht. Hij hoort graag welke rol de burgemeester daarin ziet voor de gemeente en de veiligheidsregio. De openbare ruimte is

schaars dus het is inderdaad zoeken naar een goede balans voor alle gebruikers. Omdat veel horeca bijna failliet gaat, weegt dat wel zwaar en daarom is het CDA voor uitbreiding van de terrasmogelijkheden. Dat moet wel tijdelijk zijn. De vraag is hoe de gemeente de kleine horeca kan faciliteren. Het idee om schoolpleinen buiten schooltijd deze zomer toe te voegen aan de openbare ruimte is interessant en daarbij is hij benieuwd naar de reactie van de burgemeester.

De heer **BOUTKAN** is benieuwd hoe het CDA wil omgaan met de spanning in de openbare ruimte en hoe de buurthuizen en huizen van de wijk ook goed gebruik kunnen maken van die ruimte.

De heer **BOOMSMA** benadrukt dat het zoeken naar de juiste balans is. De horeca was gedwongen gesloten en faillissementen zouden leiden tot grote werkloosheid. Dat weegt zwaar voor het CDA maar dat neemt niet weg dat er ook ruimte moet blijven voor buurthuizen en dergelijke.

De heer **VAN SCHIJNDEL** hoort graag meer over de handhavingsfilosofie na 1 juni. Het lijkt alsof er de afgelopen maanden ongelooflijk veel boetes zijn uitgeschreven maar hij verwacht dat veel daarvan vervallen als ze worden aangevochten. De spoedwet laat nog even op zich wachten waarbij die anderhalvemetereconomie wordt geregeld. Daar zit voor de Liberaal-conservatieve Fractie het grote probleem: dat stelselmatig vasthouden aan die anderhalve meter. Besmettingen binnen liggen veel meer voor de hand dan besmettingen in de open lucht. Dit kan een uitweg bieden aan horecaondernemers om hen ruim baan te geven om hun bedrijf overeind te houden. Er dient een worst case-planning te komen. Dat geldt een tweede besmettingsgolf in de herfst. Dat geldt de faillissementen van de horeca en andere ondernemers. Dat kan immers ook weer voor openbare orde-effecten zorgen.

De heer **CEDER** ziet dat er een tijdelijke regeling voor terrasuitbreiding is gekomen en daarbij komt de vraag naar voren van wie de openbare ruimte is. Er is inderdaad ruimte nodig voor de horeca, maar niet alle ondernemers behoren tot de horeca. Sportclubs en de culturele sector zouden toch ook gebruik moeten kunnen maken van een dergelijke regeling en van de openbare ruimte. Hiermee lijkt de stad vooral de horecaondernemers te helpen. Hij hoort graag van de burgemeester of zij ruimte ziet voor anderen die even zwaar lijden om die openbare ruimte te delen. De balans vinden staat voorop. Dit moment biedt een kans om in de stad ook iets anders te willen dan horeca.

De heer **VAN DANTZIG** wijst op het uitgebreide stuk dat de burgemeester gisteren heeft verzonden waar zij naast de horeca een afwegingskader neerlegt voor kleine evenementen, voor sportondernemers en culturele ondernemers.

De heer **CEDER** ziet dat de tijdelijke regeling zich echt op de horeca richt. De andere regelingen zijn van een ander kader. Daarom wil hij van de burgemeester horen waarom deze afweging is gemaakt en wat de stad daarmee in feite aangeeft.
Hij is ook benieuwd of deze regeling aanvechtbaar is door belanghebbenden als het besluit positief wordt verleend. Worden aanvragen gepubliceerd op de website van de gemeente Amsterdam zodat iedereen kan zien welke aanvragen er zijn? Het CDA juicht dit toe maar is ook ernstig bezorgd dat er een disbalans komt in de claim op de openbare ruimte. Het CDA blijft dit kritisch volgen.

De heer **KAHN** onderschrijft de woorden van de heer Van Dantzig en de heer Boomsma als het gaat om de onduidelijkheden en de onhoudbaarheid van de regels rond de coronaboetes. Hij hoort graag hoe het handhavingsbeleid eruit gaan zien vanaf 1 juni tot 1 september en hij wil weten hoeveel boetes er sinds de afgelopen raadscommissie AZ zijn uitgedeeld, het liefst opgesplitst per stadsdeel. Gisteren is in de Tweede Kamer een motie aangenomen die ervoor moet zorgen dat coronaboetes niet leiden tot een aantekening op het strafblad. Hij hoort graag of de burgemeester bereid is hieraan meer bekendheid te geven om die vrees voor een aantekening op het strafblad weg te nemen.

Mevrouw **POOT** krijgt veel vragen van bewoners waar zij met hun zorgen terecht kunnen als het gaat om de opvanglocaties voor onder andere uitgeprocedeerde asielzoekers. De GGD geeft onvoldoende antwoord op hun vragen. Ze wil graag weten waar bewoners met hun vragen terecht kunnen. Gaat het om de terrasuitbreiding, dan hoopt de VVD dat de gemeente altijd wil kijken hoe die aanvragen mogelijk kunnen worden gemaakt. Soms knellen die regels over fysieke afstand. Hopelijk komen er ook aanvragen van ondernemers die op dit moment helemaal niet over een buitenruimte beschikken. Desgevraagd legt mevrouw Poot uit dat ze hoopt dat horeca en maatschappelijke initiatieven met elkaar bekijken hoe het mogelijk kan worden gemaakt. Juist door naar oplossingen te zoeken kan de gemeente ervoor zorgen dat al die bedrijven kunnen voortbestaan en dat ook die werkgelegenheid behouden blijft.

De heer **BOUTKAN** benadrukt dat die openbare ruimte toch echt heel schaars is. De regels zijn streng. Dat betekent toch dat er op enig moment een keuze voorligt tussen commercie en niet-commercie. De vraag is welke afweging de VVD daarin maakt.

Mevrouw **POOT** denkt dat er veel meer openbare ruimte is dan iedereen aanvankelijk dacht. Zo is het Stenen Hoofd in feite een braakliggend terrein. Er zijn bouwlocaties waar op dit moment nog niet worden gebouwd. Daarbij komt dat het tijdelijk is. Het borgen van werkgelegenheid is van groot belang.

De heer **BOUTKAN** zou juist die plekken willen vrijhouden voor bewoners met een picknickmandje. Die ruimte is in de zomer hard nodig.

Mevrouw **POOT** denkt dat er best ruimte is voor bewoners met een picknickmandje.

De heer **VAN SCHIJNDEL** beaamt dat er wel degelijk schaarste is in de binnenstad aan ruimte met of zonder de anderhalvemetereconomie. De VVD zou zich moeten uitspreken dat ondernemingen voorrang hebben boven gesubsidieerde initiatieven en ook boven bewonersinitiatieven.

Mevrouw **POOT** benadrukt dat het tijdelijk is en dat ze bereid is voorrang te geven aan initiatieven die ervoor zorgen dat werkgelegenheid daadwerkelijk blijft bestaan.
De uitspraken van de burgemeester in het programma Op1 waarbij ze aangaf dat de gemeenteraad toeristen naar Amsterdam wilde halen, geven een verkeerde voorstelling van zaken. Ze hoopt dat de burgemeester dat wil corrigeren want de VVD heeft juist het belang benadrukt om nu te gaan werken aan een ander imago van Amsterdam. De gemeente zou het gesprek moeten aangaan met andere ondernemers uit de gastvrijheidsbranche om dat imago van Amsterdam anders neer te zetten.

De heer **CEDER** onderschrijft dat het internationaal imago van Amsterdam moet veranderen. De ChristenUnie heeft als voorstel Amsterdam vooral neer te zetten als UNESCO werelderfgoedlocatie voor de komende vijftien, twintig jaar. Dat zou iets kunnen zijn waarop een bredere coalitie kan worden uitgevoerd.

Het klinkt mevrouw **POOT** als muziek in de oren, hoewel de VVD niet denkt dat het enkel om werelderfgoed zou moeten gaan. Ze denkt ook aan prachtige museavoorzieningen, lekker eten en drinken.

De heer **VELDHUYZEN** steunt het uitgangspunt dat de openbare ruimte moet worden geopend voor Amsterdammers maar wel binnen de kaders dat het veilig kan. BIJ1 wil zeker de coronacrisis gebruiken om de inrichting van de binnenstad aan te pakken. Niet alleen grote ketens maar juist ook kleine ondernemers moeten hiervan profijt hebben. Omwonenden moeten een rol spelen in dit proces, ook om voorstellen te kunnen afwijzen. Hij is benieuwd hoe de voorstellen voor het vercommercialiseren van de openbare ruimte uitwerkt voor mensen met een beperking. Mogen mensen ook op de terrassen in de

openbare ruimte zitten als ze eigen consumpties meenemen? Het gaat immers om de publieke ruimte. En wat blijft er over voor culturele en maatschappelijke organisaties? Het college stelt dat het besmettingsrisico niet onacceptabel veel groter mag worden. Dan is de heer Veldhuyzen benieuwd hoeveel groter dat besmettingsrisico wel mag worden, hoe het college dit wil monitoren en hoe het college gaat ingrijpen als blijkt dat het fout gaat.

Wethouder **GROOT WASSINK** legt uit dat bij de openstelling van de locaties voor opvang van ongedocumenteerden heel goed is gekeken met de GGD om te kijken of de locaties voldoen aan de voorschriften. Bewoners kunnen terecht met bij de begeleidingscommissie, HVO, de uitvoerder van deze opvang. Die is 24/7 bereikbaar. En mensen kunnen mailen naar ongedocumenteerden@amsterdam.nl.

Burgemeester **HALSEMA** stelt dat het college enkele weken geleden de menukaart Openbare ruimte heeft gepubliceerd. Met name door de wethouders Ivens en Dijksma is vastgesteld hoe met die openbare ruimte zal worden omgegaan. Bewegen staat voorop en daarna is het aanwezig zijn in de openbare ruimte. Er zijn diverse handleidingen gemaakt voor stadsdelen, voor de organisatie hoe met die openbare ruimte zal worden omgegaan.

Gisteren heeft de raad het stuk De open stad ontvangen, een voorstel om de gewone regels voor diverse initiatieven te vereenvoudigen voor een beperkte periode namelijk tot 31 oktober. Mensen met initiatieven voor de openbare sfeer kunnen dat gemakkelijk met een lichte toets doen. Daarbij is een mediationprocedure vastgesteld waarbij de ombudsman een rol zal spelen om mensen in staat te stellen eventuele conflicten zo snel mogelijk met elkaar op te lossen. De terrasregels zijn in feite een verbijzondering van het stuk De openbare stad. Het ruimtebeslag van terrassen is groot en de horecaondernemers hebben gevraagd om meer duidelijkheid. Die regels passen in de beleidslijnen van De open stad.

Het klopt dat de regels onduidelijk zijn. Gewerkt wordt op basis van de landelijk vastgestelde noodverordening die in de afgelopen weken telkens ingewikkelder werd. Het wachten is nu op een nieuwe noodverordening die het college dan moet toepassen in Amsterdam. Waarschijnlijk kent de nieuwe verordening een belangrijke vereenvoudiging namelijk dat er vanaf 1 juni geen bijzondere regels meer gelden voor samenkomsten in de openbare ruimte. De anderhalve meter is nog de enige norm. In de veiligheidsregio is een handhavingsstrategie afgesproken. De heer Paauw zal daarover nog het een en ander zeggen.

Bij het gebruik van plexiglas gelden de landelijke normen. Amsterdam heeft daaraan geen extra regels gevoegd. Daarvoor geldt de noodverordening. In horecagelegenheden geldt een maximum van 30 mensen en daar is een plexiglasafscheiding niet voldoende. De anderhalve meter blijft gelden.

Het college kan geen planning in gang zetten voor evenementen vanaf 1 september. Het is nog te onduidelijk wat er dan zal mogen. Dat is afhankelijk van de publieke gezondheid en daarop kan de gemeente niet vooruitlopen. Dat is zeker buitengewoon wrang voor de organisatoren van evenementenorganisaties. Op dit moment liggen er meer dan tien voorstellen voor drive in-evenementen maar die vallen tot dusver onder de evenementen en daarmee zijn ze tot 1 september niet toegestaan. Vanzelfsprekend staat het college er welwillend tegenover.

Het college probeert activiteiten van bewoners zo laagdrempelig en gemakkelijk mogelijk te maken. Bij de terrasregels is opgenomen dat collectieve initiatieven voorrang genieten boven particuliere initiatieven bij de beoordeling van uitbreiding van de terrassen. Er dient altijd overleg met bewoners te hebben plaatsgevonden. Zo nodig wordt er een mediationprocedure in gang gezet waarbij alle belangen worden meegewogen.

Buurthuizen zijn opgenomen onder de publiek geopende gebouwen. Daarvoor geldt dat ze vanaf 1 juni open kunnen met een maximum van 30 bezoekers en het afstand houden van anderhalve meter.

Bij de inrichting van de openbare ruimte ligt de afweging tussen inwoners en ondernemers vooral in de samenleving zelf. Veel mensen hebben talrijke initiatieven. Het college wil initiatieven zo veel mogelijk overlaten aan het spel van vrije krachten; maar er is natuurlijk wel een evenwicht nodig. Daarom is er wel een aantal uitgangspunten

geformuleerd die altijd gelden. Die zijn opgenomen in De open stad. Daarmee hoopt het college niet in regeldrift te vervallen maar wel een aantal normen te hebben neergelegd.

De heer **VAN SCHIJNDEL** constateert dat er nogal wat op de ombudsman afkomt. Hij verwacht legio geschillen. De organisatie moet dan wel groot genoeg zijn om zo'n groot aantal geschillen te behandelen.

Burgemeester **HALSEMA** hoopt dat het aantal geschillen klein zal zijn. Ze heeft een groot vertrouwen in het overleg van de Amsterdammers. Mocht het nodig zijn dat de ombudsman moet interveniëren en blijkt diens organisatie te klein, dan zal het college daar vanzelfsprekend naar kijken.

De heer **ERNSTING** ziet dat het om een interessante nieuwe verhouding gaat tussen ondernemers, maatschappelijke initiatieven en bewoners die elkaar moeten respecteren met begrip voor elkaars belangen. In het verleden bleek het echter vaak overgejuridiseerd en waren er dikwijls conflicten. Er bestaan zelfs horeca-advocaten. Daar zit wel zijn scepsis.

Burgemeester **HALSEMA** is zich bewust van de risico's bij dit experiment. Het kan zijn dat sterke partijen met advocaten in de hand toch proberen hun zin door te drijven. Als mediation geen oplossing biedt, kan het zijn dat de gemeente in de oude, juridische conflicten vervalt. Omgekeerd kunnen regels juridisering uitlokken.

De heer **CEDER** vindt het plan met de ombudsman heel mooi klinken. Het is bijna een soort van arbitrage. Hij wijst erop dat een bestuursrechtelijk besluit gewoon een beslissing is waartegen elke belanghebbende bezwaar kan maken. Is de gemeente dan voorbereid op de juridische procedure en kosten? Voor sommige ondernemers is het een kwestie van leven op dood.

Burgemeester **HALSEMA** beaamt dat er zich natuurlijk conflicten kunnen voordoen. Voor elke inwoner en voor elke ondernemer geldt dat hij opereert binnen de begrenzing van de noodverordening. Een periode met meer regelruimte betekent niet dat de rechtsbescherming is opgeheven. Een gang naar de rechter staat altijd open. Maar met de handreiking van het bestuur hoopt ze dat mensen daarmee verantwoord omgaan.

De brief met de terrasregels geeft heel nauwkeurig aan hoeveel afstand er buiten de terrassen om moet zijn. Die precieze omschrijving dient met name als leidraad voor bestuurders wanneer er conflicten ontstaan. Inwoners en ondernemers moeten hun gezond verstand gebruiken en rekening met elkaar houden. Stegen en doorgangen kunnen blijken te smal te zijn. Dan kan het bestuur optreden.

De heer **ERNSTING** verwacht meer voetgangers- en meer fietsbewegingen. Hij is benieuwd hoe die verkeersstromen worden gemonitord.

Burgemeester **HALSEMA** heeft in de menukaart Openbare ruimte aangegeven dat verplaatsen boven verblijven gaat. Dat betekent dat er altijd voldoende ruimte moet blijven voor mensen om zich te kunnen verplaatsen. Daar waar het gaat om permanente drukte omdat er gewoon te weinig ruimte is, kan dat leiden tot beperkingen bij terrassen of ander permanent gebruik van de openbare ruimte. Het gaat om tijdelijke terrasuitbreiding tot uiterlijk 31 oktober. Te veel drukte op straat kan er ook toe leiden dat het autoverkeer eruit wordt gehaald. D66ie beslissingen liggen bij het stadsdeel. Een uitzondering daarop geldt de stadsdeeloverstijgende gebieden met een grote symbolische betekenis waarbij er vanuit de Stopera moet worden gekeken welke prioriteiten gelden ten aanzien van doorstroming of permanent gebruik van de openbare ruimte.

Voor kappers wijst ze op de landelijke stelregels. In ondernemingen zijn eigenaar en personeel zelf verantwoordelijk voor het verantwoord omgaan met de gevaren voor de publieke gezondheid en het houden van voldoende afstand. Het handhavingsapparaat gaat dat niet controleren – tenzij er sprake lijkt te zijn van excessen.

De heer Flentge hield een gepassioneerd betoog over de zorg. Ze stelt voor dit betoog op te sturen en dan zal de burgemeester het in de veiligheidsregio en in de ROAZ-regio bespreken.

De heer **FLENTGE** gaat hiermee akkoord. Hij heeft zijn betoog niet op papier staan, maar daar kan hij wel voor zorgen. Dan krijgt hij daar graag een reactie op van de burgemeester.

Burgemeester **HALSEMA** krijgt het betoog dan graag in vragen en dan zorgt ze ervoor dat er zo spoedig mogelijk een antwoord volgt.

Gaat het om het initiatief op de Nieuwmarkt en de rol van Heineken daar, dan is het zo dat de plaatjes op Twitter en in de krant geen voorstellen van de gemeente zijn maar van ondernemers zelf. De afweging over het gebruik van de openbare ruimte ligt in de publieke sfeer. Een groot gebruik van dranghekken geniet zeker niet de voorkeur van het college en die zal de gemeente zeker niet gaan plaatsen. Er moet uiteindelijk een voorstel komen. Dat gaat naar stadsdeel Centrum en wordt daar beoordeeld. In de voorwaarden voor ondernemers staat dat zij gebruik mogen maken van terrasschermen langs het terras om een veilige doorgang voor passanten te creëren. Dat betekent zeker niet het volledig afsluiten van een terras.

Voor de vragen over ventilatie en de mate waarop dat van invloed is, verwijst ze naar de toelichting op de site van het RIVM. Die volgt Amsterdam ook. Vooralsnog is de rol van ventilatiesystemen en de rol van Covid-19 niet opgehelderd maar tot dusver lijkt dit geen rol te hebben gespeeld in de huidige epidemie. Er is dus geen aanleiding om het huidige beleid aan te passen. De terrasregels voor de horeca zijn tijdelijk en gelden tot 31 oktober. Omdat de kleine horeca soms helemaal geen terrassen heeft, is in de regeling opgenomen dat gezamenlijke initiatieven voorrang krijgen boven particuliere initiatieven.

De heer **VELDHUYZEN** merkt daarbij op dat het dan wel de vraag is in hoeverre ondernemers met een terras willen samenwerken met ondernemers zonder terras. Hij is benieuwd of de gemeente daarin een rol wil gaan spelen.

Burgemeester **HALSEMA** licht toe dat het college nu een andere dan de gebruikelijke route kiest. Niet de gemeente stelt regels maar mensen moeten er samen uit komen. Daarbij geldt wel een aantal voorwaarden: een gezamenlijk initiatief krijgt voorrang maar er moet ook aantoonbaar goed overleg zijn geweest met inwoners en andere belanghebbenden.

Schoolpleinen toevoegen aan de openbare ruimte deze zomer is een heel goede suggestie die de burgemeester meteen gaat bespreken.

Een tweede coronagolf kan de burgemeester niet voorspellen. Als het gaat om de faillissementen deelt ze de grote zorg van de heer Van Schijndel.

Voor de vraag in welke mate er ruimte komt voor andere dan horecaondernemers verwijst de burgemeester naar het stuk De open stad. Daarin staat dat precies aangegeven.

De heer Kahn verwees naar de landelijke motie en daarover wordt op dit moment gediscussieerd. Die is nog niet aangenomen maar die kan wellicht wel rekenen op een Kamermeerderheid. Mocht dat ertoe leiden dat er geen aantekening op het strafblad komt vanwege de opgelegde coronaboetes, dan geeft de burgemeester daaraan graag meer ruchtbaarheid. Het is wel afhankelijk van landelijke besluitvorming.

De heer **VAN SCHIJNDEL** weet dat het UMC bezig is met een onderzoek naar aerosols. De voorlopige bevinding is dat die wel degelijk heel belangrijk zijn voor besmettingen binnenshuis. De burgemeester gaf aan dat de GGD op een lijn zit. Hij zou juist graag zien dat er verschillende opvattingen naast elkaar worden gezet want die anderhalvemetereconomie zou wel eens op drijfzand kunnen zijn gebaseerd.

Burgemeester **HALSEMA** benadrukt dat het landelijk OMT uit een verzameling van wetenschappers bestaat uit het hele land met verschillende meningen. Het OMT adviseert het kabinet. De veiligheidsregio baseert zich daarop en de gemeente heeft niet de behoefte

een aparte koers te varen. Ze wacht af of de opvattingen over ventilatie gaan leiden tot een andere koers.

De heer **CEDER** hoort nog graag of de aanvragen in het kader van transparantie net zoals andere vergunningen online worden gepubliceerd.

Burgemeester **HALSEMA** moet daar even over nadenken en laat dat weten.

Het uitgangspunt van het college is ervoor zorgen dat de horeca weer op gang komt. Voor zowel ondernemers als inwoners is het herleven van de werkgelegenheid van groot belang. Kleine ondernemers zonder terras kunnen zich aansluiten bij gezamenlijke initiatieven. Bij Op1 verwees de burgemeester naar de uitspraken uit de raad om een campagne te gaan voeren om het toerisme weer op gang te brengen. Dat heeft ze begrepen als een wens om het toerisme snel te laten terugkeren en daarop heeft ze een waarschuwing willen afgeven zowel een gezondheidswaarschuwing als een waarschuwing op economisch gebied. Het is immers van belang dat de economie beheerst op gang komt. Een tweede horecasluiting moet echt worden voorkomen. Ze waardeert het zeer dat de raad wil meedenken over een wijze waarop het imago van de stad kan worden veranderd en de wijze waarop het toerisme zich de komende jaren zou moeten ontwikkelen. Toerisme hoort bij een internationale stad, maar het mag niet zo zijn dat het toerisme de stad beschadigt of de inwoners verdringt.

Mevrouw **POOT** verheldert dat de eerdere motie van de VVD zeker niet opriep om allemaal toeristen naar Amsterdam te halen, maar wel om aan het imago te werken. Dat is cruciaal. Er staat al een expertsessie met ondernemers gepland om over dat imago te praten.

Burgemeester **HALSEMA** is daar blij mee. Het sturen op toerisme ligt echter voor een deel buiten het stedelijk beleid. Dat is een nationale en zelfs Europese aangelegenheid. Iets meer controle over de toegang van toeristen zou welkom zijn. Daarom is het zeker zinvol om het gesprek aan te gaan over met name budgetvluchten.

Voor de vragen over discriminatie rond de uitgebreide terrassen geldt dat alle regels gelden dus ook voor mensen met een handicap. De heer Veldhuyzen spreekt over toegankelijkheid van de terrassen voor mensen die geen bestelling plaatsen. In de Nieuwmarktplannen is sprake van tafels waaraan bewoners kunnen plaatsnemen. Ondernemers moeten wel omzet kunnen maken en een uitgebreid terras is niet per definitie iets anders dan een gewoon terras. Het risico mag niet groter worden en juist daarom is het van belang dat alles de komende maanden heel beheerst gebeurt.

De heer **FLENTGE** refereert aan De open stad, regel 4. Initiatief dat in de openbare ruimte plaatsvindt, wordt in principe niet fysiek afgescheiden van de rest van de omgeving. Die regel lijkt niet van toepassing op de Nieuwmarktplannen want daar lijken schermen de terrassen volledig af te schermen. Het mag geen vesting worden.

Burgemeester **HALSEMA** legt nogmaals uit dat in de terrasregels staat opgenomen dat er terrasschermen mogen worden geplaatst als dat de gezondheid van passanten helpt. Het gaat sowieso niet om permanente afscheidingen. Ze wacht de creativiteit van de ondernemers en omwonenden af. Terrassen mogen niet ontoegankelijk worden voor mensen die er naartoe zouden willen.

Gaat het om de publicatie, dan betreft de uitbreiding van de terrassen betreft een annex op de bestaande horecavergunning en de aanvraag wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website. De voorzitter van het stadsdeel beslist daarover.

Als op bepaalde plaatsen sprake is van een toename van besmettingen, zal er uitgebreid contactonderzoek plaatsvinden om te reconstrueren op welke plekken dat is en of dat ingrijpen vergt. Vanaf 1 juni kan iedereen met klachten zich laten testen. Als het om testen op antistoffen gaat, dan baseert de burgemeester zich op de deskundigen van de GGD en het RIVM.

De heer **PAAUW** legt uit dat er enkele uitgangspunten zijn meegenomen bij het opstellen van de handhavingsstrategie. De politie en boa's willen zeker niet tegenover de burgers komen te staan. Men probeert via redelijkheid de situatie in goede banen te leiden. De gevolgen van een boete zijn verstrekkend en daarom zullen de boa's in beginsel waarschuwen, nog een keer waarschuwen en nog een keer waarschuwen. Met optreden achter de voordeur bij woningen is de politie heel terughoudend. In bepaalde gevallen was echter sprake van ernstige overlast of was er een vorm van bedrijvigheid – een kapsalon.

Toen de noodverordening steeds ingewikkelder werd, werd het ook steeds lastiger om op te treden. Dat betekent dat de boa's en de politie daarin beperkingen ervaren. Het aantal bekeuringen per dag is dan ook heel laag. De politie zet in op fysieke beperkingen zoals het doseren van bezoekersstromen in parken of zelfs het sluiten van bepaalde plekken. En natuurlijk ligt bij de verruiming van het regime een toename van het besmettingsgevaar op de loer. Dat wordt gemonitord en dagelijks doorgenomen.

Het bijkomende effect van een aantekening kan gevolgen hebben voor een VOG-verklaring en dat is niet proportioneel in relatie tot de overtreding. In de Tweede Kamer wordt daarover nog gedebatteerd. In de afgelopen periode heeft dat in 2,5 maand voor de stad Amsterdam met 900.000 inwoners geleid tot 767 boetes en 1100 officiële waarschuwingen door de politie en 555 boetes en 499 officiële waarschuwingen door de boa's. Er zijn niet of nauwelijks excessen geweest. Er is heel gematigd opgetreden; de orde is wel degelijk gehandhaafd en de stad is op deze manier een hele lastige periode doorgekomen.

Anti-homogeweld

De heer **MBARKI** geeft aan dat de raad hierin heel gezamenlijk staat. De stad moet weten dat de verschillende partijen het vaak met elkaar eens zijn, maar de raad vormt één blok van afkeuring op het moment dat er mensen in de stad worden aangevallen op basis van wie ze zijn. Hij hoort graag wat er de afgelopen periode is gedaan rond deze incidenten door de politie, het Openbaar Ministerie en de gemeente zelf en welke .resultaten daaruit zijn voortgekomen. In een zaak is inmiddels sprake van vervolging. De heer Mbarki hoort graag of het daarbij om snelrecht gaat, hoe vaak dat plaatsvindt en of dat vaker kan worden ingezet. Verstevigen van het periodieke overleg tussen Roze in blauw, het OM, het MDRA, de community lijkt hem wenselijk. Misschien kunnen er nog andere partijen bij komen. Er lijkt nog altijd onvoldoende zicht op dit soort incidenten. De gemeente dient daar een regierol te pakken. Hij is benieuwd naar de visie van de burgemeester hierop.

Er zijn nog altijd medelanders die online mensen verbaal aanvallen. Die mensen zijn moreel gezien geen haar beter dan de mensen die het geweld plegen. Discriminatie is geen oplossing. Saïd Zankoua is vorige week op veel te jonge leeftijd overleden maar hij heeft niet voor niets zijn leven lang gestreden. De heer Mbarki roept de raad op die strijd voort te zetten om in Amsterdam te kunnen zijn wie je wilt zijn.

De heer **TAIMOUNTI** is enorm geschrokken van de beelden en berichten van het recente geweld tegen homoseksuele mannen. Het geweld neemt toe. Dit is onacceptabel. Saïd Zankoua kon niet zijn wie hij was en heeft het met de dood moeten bekopen. Politieke partijen spreken erover, geven aan dat het geweld erger en erger wordt, maar het lukt niet dit te veranderen. Een oplossing heeft ook hij niet paraat. Hij heeft behoefte aan een technische sessie over het toegenomen geweld in Amsterdam. Hij zou graag de procedure ontvangen rond dergelijke incidenten en horen wat de rol van politie en justitie is. Hij krijgt graag meer duidelijkheid over de recente incidenten en hoort graag hoe de slachtoffers zijn opgevangen. Mensen die online dit gedrag verheerlijken, zijn walgelijk bezig.

Mevrouw **NANNINGA** is geschokt en verbijsterd dat zoveel politici nog altijd zo geschokt en verbijsterd zijn want dit sentiment van geweld tegen homo's op straat bestaat al decennia. De aanpak zoals vervat in de regenboognota werkt niet. Daarom heeft de Forum voor Democratie destijds tegen die nota gestemd en een set eigen moties ingediend gericht op aanpakken, handhaven en straffen. Jezelf kunnen zijn moet soms te vuur en te zwaard worden verdedigd. De motie om lokhomo's in te zetten is destijds wel aangenomen. Jammer dat de burgemeester daarmee pas na de zoveelste aanval aan de slag gaat maar

beter laat dan nooit. De ervaren politievrouw Elly Lust benoemde wat elke Amsterdammer al jaren weet: agressie in de Amsterdamse straten tegen homo's komt bovengemiddeld vaak uit Marokkaans-islamitische hoek. Daarop moet dus de preventie worden ingezet.

De heer **TAIMOUNTI** maakt hiertegen bezwaar. In een recent rapport van het ministerie staat duidelijk dat het overgrote deel van de geweldsincidenten door witte mannen wordt gepleegd. Het gedrag is walgelijk en dat staat los van cultuur, los van etniciteit.

Mevrouw **NANNINGA** benadrukt dat de oververtegenwoordiging van Marokkaanse jongens geen mythe is. Het percentage Marokkanen onder de verdachten afgezet tegenover het percentage Marokkanen onder de bevolking laat zien dat ze oververtegenwoordigd zijn in de groep verdachten van antihomogeweld. Dat is onderzocht; dat is een feit.

De heer **TAIMOUNTI** citeerde zojuist uit een onderzoek van het ministerie. Hij begrijpt dat mevrouw Nanninga lokhomo's gericht wil inzetten op Marokkaanse jongeren. Het grootste aantal incidenten vindt in het centrum plaats in het uitgaansleven.

Mevrouw **NANNINGA** stel vast dat de heer Taimounti absolute getallen en procentuele getallen door elkaar haalt. De inzet van lokagenten moet goed gebeuren, wellicht geografisch daar waar veel aanvallen plaatsvinden. Dat is aan de politie. Forum voor Democratie wil dit debat graag verder voeren en wil dan met concrete ideeën komen. Dat wordt na het zomerreces gezien de uitgestelde voorjaarsnota. Ze komt dan met moties voor handhaving en repressie.

De heer **ROUSTAYAR** wijst op de recente Renaissancelezing in het Muziekgebouw waarbij Forum voor Democratie aangaf dat homoseksualiteit wordt ingezet als wapen tegen echte mannen en gezin. Maar nu profileert mevrouw Nanninga zich als prohomopartij. Dat vergt een uitleg. Woorden doen er toe. Het feit dat het woord homo als scheldwoord wordt gebruikt, zet ertoe aan dat er juist geweld tegen homo's wordt gebruikt.

Mevrouw **NANNINGA** verzekert dat het programma en het stemgedrag van Forum voor Democratie volstrekt duidelijk is. Dat is altijd gericht op veiligheid en antidiscriminatie. Mensen uitschelden en intimideren moet niet aan de orde zijn. Ze is niet van de taalpolitie en gaat er ook geen uitspraak over doen. Binnen het vrije woord moeten mensen wel dingen kunnen zeggen. De grens ligt daar waar het strafrecht die legt aan het vrije woord.

De heer **VROEGE** weet dat Forum voor Democratie de enige partij is die zich niet heeft uitgesproken tegen de homovrije zones in Polen. Dat zegt heel veel over de opstelling van Forum voor Democratie ten aanzien van de LHBTI-gemeenschappen. Dat gaat over essentiële mensenrechten en Forum voor Democratie heeft zich daar bij de stemming over homovrije zones niet tegen uitgesproken.

Mevrouw **NANNINGA** vindt homovrije zones krankzinnig. Forum voor Democratie is daar helemaal niet voor. In de Europese allianties zijn altijd wel quotes te vinden waarmee men het niet eens is. Homovrije zones zijn natuurlijk heel gek. Semantische zaken gaan niet helpen, maar een geslagen, bespuwde homo is wel geholpen met harde maatregelen.

Mevrouw **ROOSMA** constateert dat mevrouw Nanninga helemaal geen afstand heeft genomen van de uitspraak die de heer Roustayar zojuist aanhaalde. Ze ziet graag dat mevrouw Nanninga afstand doet van die woorden.

Mevrouw **NANNINGA** weet niet wat voor uitspraak dat was, wie die deed. Ze was er niet bij en kent de brontekst niet. Drammen over een zinnetje dat ergens zou zijn gezegd, lost niets op. Forum voor Democratie is de enige partij in deze raad die de meest verregaande voorstellen doet aangaande aanpakken, handhaven en vervolgen ter

bescherming van iedereen die te lijden heeft op straat en in dit geval de homogemeenschap. Zij kijkt naar de praktijk en wat daar moet gebeuren. Daarvoor gaat Forum voor Democratie voorstellen indienen. Die zal het college ontraden; die zal de raad wegstemmen. En de burgemeester zal die voorstellen in een praatprogramma lanceren als haar eigen ideeën. Dat maakt allemaal niet uit, als het maar gebeurt.

De heer **VROEGE** constateert dat er voor de zoveelste keer een spoeddebat is over antihomogeweld, nu naar aanleiding van twee incidenten in Oost, allebei gepleegd door jonge daders, bekend bij de politie. De slachtoffers liepen in beide gevallen niet weg maar gingen verhaal halen bij de daders. Dat was hard nodig. Bemoedigend was de rol van de omstanders die zich er actief mee gingen bemoeien. Dit probleem is niet alleen een probleem van de LHBTI-community maar van iedere Amsterdammer. Iedereen moet zich uitspreken tegen de kleine groep etterbakken en dat moet die kleine groep voelen.

D66 zet in op oplossingen voor de lange termijn. Onderwijs, onderwijs, onderwijs. Kinderen moeten op de basisschool al leren wat er kan en mag in deze stad. De meldingsbereidheid moet omhoog om meer zicht te krijgen op wat er allemaal gebeurt. Er is meer politiecapaciteit nodig in de opsporing om de bewijslast rond te krijgen. Hij krijgt daarop graag een reactie van de heer Paauw.

De afgelopen jaren heeft de heer Vroege verschillende moties ingediend die nog niet ten uitvoer zijn gebracht. Hij hoort graag wanneer de wethouder deze moties gaan uitvoeren.

Mevrouw **VAN SOEST** onderschrijft de woorden van de heer Vroege.

De heer **BOOMSMA** veroordeelt dit walgelijke geweld. De raad moet doen wat ze kan om dit te veroordelen en in te dammen. Het gaat alle Amsterdammers aan. Die meldingsbereidheid moet inderdaad omhoog. Er is verschil tussen het hebben van bepaalde opvattingen en het plegen van geweld. In sommige orthodox-religieuze hoeken wordt homoseksualiteit afgewezen, maar ook geweld wordt afgewezen. Soms komt dadergedrag voort uit bepaalde opvattingen. Opvattingen hebben te maken met overtuigingen en overtuigingen hebben te maken met cultuur. Hij hoort graag of de burgemeester zicht heeft en cijfers heeft over de acceptatie van homoseksualiteit onder de Amsterdamse bevolking en of die is veranderd.

Mevrouw **POOT** is bang dat dit niet de laatste keer zal zijn dat het om homogerelateerd geweld gaat. Dit kan niet in Amsterdam; dit willen wij niet in Amsterdam en dit mag niet in Amsterdam. In Amsterdam mag iedereen zijn wie hij is en in Amsterdam mag je houden van wie je wilt houden. Dat moet je ook kunnen laten zien. Ze ondersteunt het van harte dat de gemeenschap nu zelf opstaat. De VVD veroordeelt dit geweld. Handhaving is nodig. Dat begint met het pakken van de daders. Dat begint met weten waar de hotspots zijn waar dit gebeurt. Wellicht kan de burgemeester aangeven hoe de hotspots van dit type geweld in kaart worden gebracht om beter lokagenten te kunnen inzetten. Ze is benieuwd naar hoe het overleg met het OM over de inzet van lokagenten verloopt. Ze ziet graag hoeveel van de aangiftes daadwerkelijk tot een veroordeling leiden en waar dat stokt in het proces. Bij de bewijsvoering? Bij de capaciteit? Voorts is het belangrijk het daderprofiel helder te hebben en of leeftijd, religie of cultuur daarbij een rol spelen. Daarnaar zou onderzoek moeten plaatsvinden.

De heer **ROUSTAYAR** is blij dat zo veel partijen zich druk maken om antihomogeweld, ook partijen die voor homogenezing zijn. Voor de LHBTI-gemeenschap is geweld een dagelijkse realiteit. Mensen zouden wekelijks bij de politie moeten zitten om een melding te doen maar dat is onrealistisch. Om het geweld echt aan te pakken, dient de samenleving te emanciperen, seksualiteit en genderdiversiteit in elk beleidsstuk op te nemen en te normaliseren en er moet een grootschalige campagne komen over de hele stad om het geweld tegen alle LHBTIQ-mensen af te keuren. Sommige partijen gooien het nu op cultuur en etniciteit, terwijl de geweldenaars uit alle lagen van de samenleving komen.

Mevrouw **ROOSMA** vindt het afschuwelijk dat de stad met enige regelmaat wordt opgeschrikt door antihomogeweld of ander geweld. Het is verdrietig dat er in 2020 nog zo veel intolerantie is tegenover iets wat zo liefdevol en goed is. Het is niet eenvoudig die intolerantie tegen te gaan. Harder straffen is alleen zinvol als het lukt mensen te vervolgen en veroordelen. Daar is nog veel te winnen. Vaak is het lastig om een veroordeling voor elkaar te krijgen omdat bepaalde scheldwoorden niet als hatecrime maar als algemene scheldwoorden worden gezien. De kern van het probleem is dat het een scheldwoord is. Dat soort woorden moet worden afgeleerd in boeken, gesprekken, door mensen die in de klas hun verhaal doen. Preventie is van groot belang.

Roze in blauw is een vrijwillig onderdeel bij de politie en mevrouw Roosma hoort graag of dat een meer permanent onderdeel wordt.

De heer **VAN SCHIJNDEL** vraagt de burgemeester de mogelijkheden in kaart te brengen om snelrecht toe te passen. De politie weet heel veel van veel jongeren. Als er een verdenking is jegens een persoon, dan zou de burgemeester meteen een gebiedsverbod kunnen opleggen. Hij hoort graag wat de burgemeester hiervan vindt.

Burgemeester **HALSEMA** is blij met de woorden van de heer Mbarki dat de raad als geheel een blok van afkeuring vormt. Iedereen voelt terecht dezelfde woede en verontwaardiging. Er is een pact van veiligheid geformuleerd, ondertekend door een groot aantal organisaties in de stad. De brede verontwaardiging in de raad wordt dus ook maatschappelijk gedeeld. Het is van groot belang dat raadsleden zich niet uiteen laten spelen. Het is van groot belang dat iedereen een individu kan zijn en niet wordt geschaard bij een groep en wordt afgerekend op groepsidentiteit.

Bij de incidenten zijn de verdachten aangehouden. Dat is goed nieuws. Roze in blauw is buitengewoon actief en effectief. Vorige week heeft de burgemeester een groot aantal toezeggingen gedaan en die staan nog steeds. De gemeente wil er alles aan doen de meldingsbereidheid te vergroten. De app Meld Discriminatie NU. wordt gepromoot. Gekeken wordt of de gemeente kan helpen om aangiftes op te volgen. Ze gaat na hoe het zit met de inzet van speciale hatecrimerechercheurs en in de driehoek wordt gesproken over de mogelijkheid van het inzetten van lokagenten. Dat is een bevoegdheid van het OM. Hotspots zijn niet zo maar aan te duiden. Het geweld vindt plaats gespreid over de hele stad. Dat maakt de inzet van lokagenten extra moeilijk. Voorts is wethouder Groot Wassink heel actief in het diversiteitsbeleid en er worden allerlei initiatieven genomen om de tolerantie in de stad te bevorderen en de intolerantie verder terug te dringen. Er vindt overleg plaats met de stadsdelen, met de verschillende culturele gemeenschappen. Helaas is intolerantie in de stad wijd verspreid; dat beperkt zich niet tot enkele groepen. Er ligt zeker een grote verantwoordelijkheid bij onderwijs, bij ouders. Wethouder Moorman heeft speciaal een burgerschapsprogramma Amsterdammerschap opgezet om ervoor te zorgen dat het beter wordt besproken. Het is heel belangrijk om het gesprek niet uit de weg te gaan en ervoor te zorgen dat de norm helder is. De norm in Amsterdam is dat je kunt zijn wie je wilt zijn. Je hoort erbij. Je wordt niet op groepskenmerken afgerekend; mensen in Amsterdam kunnen een individu zijn. Ze kunnen hun eigen leven vorm geven zonder enige vorm van geweld, intimidatie of intolerantie.

De burgemeester is graag bereid om een aantal experts uit te nodigen om de raad nader te informeren over de mogelijkheden om op te treden tegen homogeweld. Slachtoffers zijn vanzelfsprekend opgevangen bij de politie. Vanuit het stadsdeel is er contact gezocht met de betrokkenen en dat heeft de burgemeester ook persoonlijk gedaan. Voor transgenders geldt wel dat ze niet eens hand in hand hoeven lopen om uitgescholden en geïntimideerd te worden. Met het slachtoffer daarvan in de metro heeft ze ook contact gezocht.

Cijfers over de acceptatie van homo's bij de verschillende culturele groepen in Amsterdam zijn er in de vorm van een ouder onderzoek en dat onderzoek wil het college graag hernieuwen. Ze zou dat willen verbreden naar joodszijn en alle andere minderheidsgroeperingen in de stad om de tolerantie in de stad in beeld te brengen.

Het klopt dat er een probleem zit bij de bewijsvoering. Dat is ook wat mensen

ontmoedigt om vervolgens aangifte te doen en de hele procedure te doorlopen. Rechters oordelen nog wel eens dat flikker een scheldwoord is dat niet tot een strafrechtelijke veroordeling hoeft te leiden. Het zou goed zijn als de bewustwording bij de rechterlijke macht van het negatieve maatschappelijke effect dat van dit soort oordelen uitblijft, wordt vergroot.

Een gebiedsverbod is mogelijk als de verdachte bekend is, het incident gepaard gaat met geweld, als het is waargenomen en er bijvoorbeeld getuigenverklaringen zijn. Komt zo'n goed onderbouwd verzoek, dan zal de burgemeester dat zeker instellen.

Er rust een enorme verantwoordelijkheid op de gemeente om de norm helder te stellen. Intolerantie is niet acceptabel. Homohaat is onacceptabel. Geweld en intimidatie tegen minderheden verdragen wij niet. De gemeente organiseert allerlei preventieve maatregelen. Dat zit in diversiteitsbeleid, in onderwijs, op allerlei plekken. Maar de meldingen moeten omhoog, de aangiftebereidheid moet toenemen, dan kan er vervolgens worden opgespoord en vervolgd en veroordeeld. Dat zal zorgen voor het grootste preventieve effect.

De heer **PAAUW** kan alleen maar aansluiten bij wat er net al is gezegd. Deze intolerantie hoort niet thuis in een stad als Amsterdam. Daar staat de politie in Amsterdam ook voor. De procedure is dat er melding wordt gemaakt en dan kan er aangifte worden gedaan. Er zijn speciale trajecten waarin Roze in blauw nadrukkelijk een rol speelt in de nazorg en verdere advisering na de aangifte naast de reguliere slachtofferzorg. Deze zaken kennen altijd voorrang. Roze in blauw zijn collega's die dit als neventaak doen en er zeer voor worden gewaardeerd en gefaciliteerd. Het is geen vrijwilligerswerk maar een vrijwillige neventaak. De eenheid in Amsterdam is zeer consistent en dient als voorbeeld voor de rest van het land. Hij sluit zich aan bij de woorden onderwijs, onderwijs, onderwijs omdat de intolerantie niet is beperkt tot deze groep. De maatschappij heeft als verantwoordelijkheid om die mentaliteit om te vormen. Toezicht op straat door de politie is een belangrijke factor, maar ook opsporing en straffen. In de twee casussen heeft de politie alles gedaan om de daders op te brengen. De eerste verdachte was geschorst in een ander onderzoek en dat betekent dat hij snel kan worden voorgeleid omdat er al een geplande zaak staat. Snelrecht werkt niet als er geen compleet ronde zaak op tafel ligt en als er geen bekende verdachte is. De advocaten van de twee andere verdachten hadden nieuwe getuigen opgeroepen en dan is snelrecht niet meer aan de orde. De eis voor de minderjarige verdachte was 35 uur leerstraf met nog eens 35 uur voorwaardelijk en een schadevergoeding van 850 euro. Dat geeft helaas geen garantie dat zo'n dader in de toekomst niet meer in herhaling valt. Deze zaken hebben prioriteit bij zowel politie als OM. Alles wat mogelijk is, wordt ingezet. Zorgelijk is de meldingsbereidheid en de aangiftebereidheid. Voor de inzet van lokagenten geldt dat dat nog niet zo eenvoudig is. Uitlokking ligt op de loer. En moet een lokagent zich eerst laten slaan? De dagelijkse realiteit is dat het erg verspreid over de stad gebeurt.

Desgevraagd geeft Burgemeester **HALSEMA** nog aan dat de mate van intolerantie bij verschillende bevolkingsgroepen in de stad wordt meegenomen in het onderzoek. Precieze cijfers van aantallen aangiften heeft ze niet paraat, maar die laat ze schriftelijk weten.

Wethouder **GROOT WASSINK** ziet dat iedereen dit afschuwelijk vindt en dat iedereen wil dat dit wordt bestraft. De gemeente doet er veel aan om de norm in de stad te verankeren maar tolerantie is iets wat meebeweegt met golven in de samenleving. De gemeente komt met een grote campagne tegen discriminatie van welke soort dan ook. Hij zegt toe samen met de burgemeester een plan uit te werken voor een specifieke campagne tegen LHBTIQ+-geweld om juist die norm nadrukkelijk en zichtbaar voor iedereen in de stad te herbevestigen. Voor de uitvoering van de moties geldt dat de wethouder die deze week heeft afgetekend. Op de meldingsbereidheid en op de app zal de gemeente aanvullende inzet plegen. Permanente aandacht blijft nodig.

A.10
Rondvraag

Mevrouw **VAN SOEST** memoreert dat de burgemeester in de vorige vergadering aangaf een keer een bezoek te brengen aan watersportvereniging De Waterkering. Ze is benieuwd wanneer dat gaat gebeuren.

Voorts heeft er een ontruiming van een hennepkwekerij op een woonwagenpark plaatsgevonden. De woonwagen wordt nu gesloopt maar dat gebeurt toch ook niet met woningen waar een plantage in zit. Gezien de woningnood zou ze caravans willen behouden voor bewoning.

Burgemeester **HALSEMA** geeft aan dat de situatie van het woonwagenpark haar niet bekend is. Ze gaat het na en bericht mevrouw Van Soest erover.

Aan een bezoek aan De Waterkering is ze nog niet toe gekomen. De agenda tijdens crisisbestrijding is ongelooflijk vol. Als de tijd het toelaat, zal ze de watersportvereniging bezoeken.

Mevrouw **POOT** wijst op de incidenten bij boa's. Ze hoort graag wat de status is als het gaat om beschermingsmiddelen zoals de wapenstok en pepperspray voor de Amsterdamse boa's.

Burgemeester **HALSEMA** heeft een jaar geleden een brief gestuurd naar de minister van Justitie met de vraag of de situatie op de Wallen vergelijkbaar was met andere situaties waarbij boa's wel geweldsmiddelen mogen gebruiken. Daarop is geen antwoord gekomen. In de Kamerdebatten lijkt de minister niet te bewegen, maar ze zal rappelleren op haar brief.

De heer **VAN SCHIJNDEL** is benieuwd wanneer hij een raadsvoordracht tegemoet kan zien over toezicht en handhaving in de openbare ruimte als het om veiligheid gaat. Er is samenwerking nodig tussen ondernemers, politie en handhavers, de transformatie van de TOR.

Burgemeester **HALSEMA** houdt zich dagelijks bezig met veiligheid en openbare orde en ze begrijpt niet wat de heer Van Schijndel bedoelt. Wellicht kan hij zijn verzoek even schriftelijk aanleveren.

De heer **MBARKI** wijst op een rapport dat vorige week is verschenen op verzoek van de gemeente Haarlemmermeer om onderzoek te doen op Schiphol naar ondermijning. De conclusies waren schrikbarend. Hij is benieuwd of de burgemeester hierover al contract heeft gehad met de burgemeester van Haarlemmermeer. Wellicht moet Amsterdam daar aandacht aan schenken. De kwetsbaarheid van werknemers kan de verleiding vergroten en zou gespreksonderwerp met de vakbonden moeten zijn. Kwetsbare jongeren kunnen worden benaderd om daar te gaan werken met een Schipholpas.

Burgemeester **HALSEMA** verduidelijkt dat Schiphol deel uitmaakt van de Veiligheidsregio Noord-Holland en ook van het RIEC Noord-Holland. Daardoor kan de burgemeester zich daar niet mee bemoeien. Ze ziet het probleem zeker wel. Ambtelijk is er uitgebreid contact geweest met de gemeente Haarlemmermeer naar aanleiding van het genoemde rapport. Indien er aanleiding is, wordt er intensief samengewerkt. De zorg voor het inzetten van kwetsbare jongeren is terecht. Wethouder Groot Wassink heeft contact met zijn collega in de Haarlemmermeer over deze jongeren op de arbeidsmarkt. Wellicht kan dat in de raadscommissie worden besproken. Ze zal de raad onmiddellijk informeren als er aanleiding is dat de ondermijning bij Schiphol een rol speelt in Amsterdam.

De heer **TAIMOUNTI** kaart de situatie aan waarbij een niqap dragende vrouw uiteindelijk uit de rij en uit het gemeentelijk pand verwijderd werd door een beveiliger. Hij ziet graag dat de burgemeester deze casus uitzoekt. Hoe verhoudt dit zich tot de coronagezichtsbedekking?

Burgemeester **HALSEMA** kent de casus niet. Ze trekt het na. Handhaving op het burkaverbod heeft in Amsterdam geen prioriteit, maar er wordt wel gehandhaafd. Het dragen van mondkapjes wordt verlangd om gezondheidsredenen en valt daarmee in een heel andere categorie. Daarbij blijven de ogen wel zichtbaar.

De heer **TAIMOUNTI** wijst op het persbericht deze middag van de Blauwe moskee waar men wordt bedreigd door walgelijke uitlatingen van extreemrechts. Iedereen mag in dit land geloven wat hij wil en ook om niet te geloven. Politici dragen bij aan deze uitlatingen. Hij hoort graag welke stappen al zijn ondernomen.

Burgemeester **HALSEMA** ziet het persbericht nu. Ze neemt hierover contact op met de heer Elforkani. Bij alle bedreigingen die instellingen ondervinden wordt altijd gekeken of er voldoende veiligheidsmaatregelen zijn getroffen en of er aanleiding is tot verdere maatregelen. Ze zal vragen of er aangifte kan worden gedaan.

Financiën

A.11
Het Jaarverslag 2019 Nr. BD2020-002014

en

A.17
Bestuurlijke reactie op het Accountantsverslag 2019 Nr. BD2020-002200

Mevrouw **ROOSMA** ziet een onderbesteding bij de personele lasten. Dat speelt door de hele gemeentelijke begroting. Ze krijgt bij de behandeling van het jaarverslag graag meer inzicht in het aantal vacatures dat open staat en om wat voor type functie-eisen het gaat. De beantwoording over de Beleidsregel Integriteit en Ondernemingen is erg kort. Ze wil graag weten hoe vaak de gemeente dit instrument toepast, hoe dat werkt. Dat zou ze graag nog een keer middels een brief agenderen. Dat kan veel kansen bieden als het gaat om het tegengaan van ondermijning.

Mevrouw **VAN SOEST** vraagt of de gemeente het allemaal gaat redden in financieel opzicht met de inzet van alle handhavers in de portefeuille Openbare Orde en Veiligheid.

De heer **BOOMSMA** zag eveneens de onderbesteding van 5,5 miljoen euro op het gebied van veiligheid en dat is al het zoveelste jaar op rij. Dat heeft deels te maken met het niet invullen van vacatures. Hij is benieuwd wat het college daaraan kan doen.

De heer **CEDER** stelt de aanpak van het verbeterpunt aanpak integriteit ter voorkoming van fraude aan de orde. Hij hoort graag wanneer het college zal rapporteren over de jaarlijkse risicoscan. Hij zou graag in de raadscommissie AZ willen bespreken waar mogelijke verbeteringen zitten om voor de najaarsnota met voorstellen te komen.

Burgemeester **HALSEMA** wijst op de verschillende oorzaken van de onderbesteding. Er zijn meer inkomsten geweest en minder kosten doordat er personeel tijdelijk intern gedetacheerd is geweest. De kosten komen dan ten laste van een ander onderdeel van de gemeente. Er is wel verloop van personeel geweest waardoor tijdelijk vacatureruimte is ontstaan. In het kader van de integriteitsschending bij de afdeling crisisbeheer is een tijdelijke vacaturestop geweest die in de loop van 2019 is opgeheven. TOR had in 2019 vacatureruimte op de vaste formatie. Door externe inhuur van boa’s is de basis wel op peil gehouden. TOR anticipeerde in 2019 op de krappe arbeidsmarkt van boa’s met de oprichting van een taskforce. En in Q4 is de taskforce gestart om de werving van nieuwe collega’s te borgen en om de instroom te verhogen. Die resultaten zullen in de loop van 2020 te zien zijn. Wel is het natuurlijk zo dat de arbeidsmarkt voor boa’s niet

plotseling verruimt. De vraag over de BIO's komt schriftelijk naar de raad.

De **VOORZITTER** stelt dat de vragen die zijn blijven liggen, schriftelijk richting raad komen. Hiermee is dit punt voor nu voldoende besproken.

Openbare Orde en Veiligheid

A.12
Voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland 2015 Nr. BD2020-001519

De heer **MBARKI** weet niet wat de achterliggende gedachte is bij deze wijziging. Dat krijgt hij graag toegelicht.

Burgemeester **HALSEMA** licht toe dat er op aanbeveling van de Rekenkamer bij de brandweer een aparte eenheid wordt opgericht in de haven in samenwerking met het Havenbedrijf. Die staat onder gezag van de Veiligheidsregio. Daarvoor is het nodig een coöperatieve vereniging gezamenlijke brandweer op te richten.

De **VOORZITTER** constateert dat hiermee dit punt voldoende is besproken en in de raad kan worden gehamerd.

A.13
Scenario's raamprostitutie Wallen en Singel Nr. BD2020-002092

De **VOORZITTER** geeft aan dat de brief van de burgemeester die gisteren met de dagmail is verstuurd over dit onderwerp, bij de discussie kan worden betrokken.

Mevrouw **ROOSMA** is blij met de brief van gisteren en kan zich goed vinden in de aanpak van de burgemeester. GroenLinks wil ook een Amsterdamse binnenstad waar de mensen met verschillende inkomens en achtergronden kunnen wonen en werken, een leefbaar gebied dat duurzaam waarde toevoegt en zich richt op de bewoners van het gebied.
Het zijn doelstellingen, maar het zal niet eenvoudig zijn die te realiseren. Voor GroenLinks is er wel enige haast bij. De prioriteiten in de brief zijn heel terecht. De stad moet sturen op een diverser voorzieningenaanbod met bijvoorbeeld een vergunningenstelsel en branchering. Misschien kunnen bestemmingsplannen worden gewijzigd. GroenLinks zou het liefst nu al beginnen en heeft behoefte aan een tijdpad. Het verwerven van vastgoed is een interessante optie maar misschien zijn er wel wettelijke instrumenten die de gemeente kunnen helpen bij het inzetten van vastgoed in dit gebied.

De heer **BOUTKAN** is wel benieuwd naar de prioriteiten van GroenLinks.

Mevrouw **ROOSMA** vindt de prioriteiten in de brief heel logisch. Het begint met het aanbod van een diverser winkelgebied. Met dat vergunningenstelsel zou de gemeente nu al kunnen beginnen; andere dingen zijn meer voor de lange termijn. Ze is benieuwd of er ook met Den Haag over mogelijkheden wordt gesproken om meer grip op de binnenstad te krijgen. Voor sekswerkers is het nu een extreem onzekere tijd. Ze zijn massaal hun werk verloren. De kans is groot dat ze hun werk onvergund en illegaal gaan doen. Dat maakt de positie van sekswerkers nog kwetsbaarder. Als na de coronacrisis een deel van het sekswerk niet terugkeert op de Wallen, dan loopt het aantal vergunde plekken terug. GroenLinks denkt juist aan een uitbreiding van het aantal plekken omdat de vergunde branche nu eenmaal veiliger is. De burgemeester geeft aan gewoon door te gaan met deze scenario's en dan met name het prostitutiehotel en het erotisch centrum. Mevrouw Roosma vraagt zich af of er in de komende periode niet tijdelijk vergund thuiswerk mogelijk kan worden gemaakt. Dat is complex, maar helemaal niet vergunnen in deze periode is eveneens ingewikkeld.

De heer **BOUTKAN** vraagt of mevrouw Roosma ook pleit voor meer raamprostitutie.

Mevrouw **ROOSMA** pleit daar niet per definitie voor. De voorstellen van de burgemeester lijken haar prima. Het moet passen in de buurt en het moet een vorm zijn waaraan sekswerkers behoefte hebben. En er moet een markt voor zijn. Het vergunnen is voor GroenLinks het belangrijkst.

De heer **BOUTKAN** vindt veilige werkplekken ook belangrijk, maar hij begrijpt het pleidooi voor vergunde thuisprostitutie niet. Onderzoek geeft aan dat thuisprostitutie juist leidt tot onveilige situaties.

Mevrouw **ROOSMA** houdt geen pleidooi voor vergunde thuisprostitutie, maar als er nu vergunde plekken verdwijnen en het nog wel even duurt voordat er een alternatief is, dan moet er in de tussentijd wel iets gebeuren. Thuiswerk is zeker niet ideaal, maar in een tijdelijke overbruggingsperiode kan het te overwegen zijn.

De heer **WIJNANTS** informeert naar de verhouding van de bestaande ramen op de Wallen en de komst van een eventueel erotisch centrum en of die volgens GroenLinks naast elkaar kunnen staan en in welke verhouding dan.

Mevrouw **ROOSMA** denkt dat er veel behoefte is aan extra vergunde plekken en dus zouden die twee vormen naast elkaar kunnen bestaan. De Wallen veranderen en misschien komt daar minder vraag. Dan zou de verhouding wat kunnen wijzigen.

De heer **HAMMELBURG** bedankt voor de gekozen weg waarbij wordt gekeken naar een uitwerking van scenario c en d. Net als GroenLinks heeft D66 daar geen voorkeur in, maar sekswerkers moeten zelf bepalen wat hun voorkeur is en wat het meest economisch haalbaar is. Die extra werkplekken voor sekswerkers moeten er wel komen. Hij maakt de burgemeester en de ambtenaren graag een groot compliment voor de zorgvuldige analyse van de marktontwikkeling. Helder is waar de behoeften liggen van de verschillende soorten sekswerkers, maar ook waar de kansen en de risico’s zitten. Er is snel actie nodig gezien de huidige penibele situatie van de sekswerkers. Ze mogen pas 1 september weer aan de slag. Misschien is het mogelijk versneld een tijdelijke pilotlocatie in te richten waarbij de sekswerkers onder een coronaprotocol werken zoals zij dat zelf hebben gelanceerd. Hij is benieuwd hoe het staat met de zoektocht naar locaties. De suggestie om sekswerkers tijdelijk toe te staan thuis te werken zorgt voor een probleem omdat ze tot 1 september helemaal niet mogen werken.

De heer **ROUSTAYAR** hoort de heer Hammelburg naar werkmogelijkheden voor sekswerkers in Amsterdam zoeken en hij zou graag zien dat D66 deze lobby ook in Den Haag houdt.

De heer **HAMMELBURG** legt uit dat de D66-fractie hierover in de Tweede Kamer vragen heeft gesteld. Het wachten is nog op de beantwoording. D66 kijkt zonder taboes naar alle mogelijkheden. Hij ziet geen groot verschil tussen het contact met sekswerkers en bijvoorbeeld masseurs. Hij is onder de indruk van hun protocol.

Hij is eveneens onder de indruk van de brief binnenstad. In de binnenstad is het akelig stil, maar in andere buurten is dat veel minder het geval. Dat laat zien dat de lokale economie veel te sterk afhankelijk is van bezoekers en dat maakt ondernemers en bewoners zeer kwetsbaar voor crisis. D66 heeft eerder deze week haar elfpuntenplan met concrete voorstellen naar buiten gebracht. Die komen goed overeen met de voornemens van de burgemeester. Hij zou daarmee direct aan de slag willen gaan. Hij is benieuwd naar het tijdspad dat de burgemeester voor ogen heeft zeker als het gaat om de juridische en beleidsinstrumenten om de monocultuur in samenspraak met bewoners en ondernemers aan te pakken. Hoe de gemeente meer en beter gebruik kan maken van strategisch

vastgoed krijgt hij graag toegelicht. Het beheer dient wel op microniveau plaats te vinden – zie het voorbeeld van N.V. Zeedijk. Dat zou ook kunnen gelden voor de gemeentelijke huurpanden. Snel woningen toevoegen aan het centrum naast de aanpak wonen-boven-winkels vormt een uitdaging. En hoever staat het met de invoering van het verbod op verkoop van alcohol door de detailhandel? Hopelijk kan de burgemeester nog voor de zomer het gesprek aangaan met bewoners en ondernemers en daarbij horen ook coffeeshopeigenaren en sekswerkers om te komen tot een concrete reactie op de crisis.

De heer **WIJNANTS** is benieuwd hoe de heer Hammelburg de verhouding ziet tussen het bestaande aantal raamplaatsen op de Wallen en de komst van een eventueel erotisch centrum.

De heer **HAMMELBURG** is op zoek naar extra arbeidsplaatsen en diverse vormen van arbeidsplaatsen. Om die reden heeft hij samen met GroenLinks eerder gepleit voor een locatie buiten het toeristisch centrum. Hij is geen voorstander van het gedwongen sluiten van ramen. Alle vormen van monocultuur in de binnenstad moeten wel bespreekbaar zijn.

De heer **WIJNANTS** is blij met de moed die de burgemeester toont bij de aanpak van de binnenstad. Vrijwel alle partijen zijn het eens over het doel, maar de vraag is hoe. De VVD
oppert een pand waarbij vanaf de straatkant niet zichtbaar is dat het om een erotisch centrum gaat, op de Wallen mogelijk te maken. Uiteraard in overleg met de bewoners en ondernemers.

Mevrouw **ROOSMA** vindt de suggestie niet verkeerd, maar er is ook de mogelijkheid van de pilot Gordijnen dicht met online werven. Dat is een heel praktische manier om dit op korte termijn mogelijk te maken.

De heer **WIJNANTS** vindt dit geen goede oplossing want de politie heeft aangegeven dat sekswerkers in de anonimiteit verdwijnen op het moment dat de gordijnen dicht gaan. De VVD is voorstander van het verplaatsen van de raamprostitutie inpandig ook om het kijktoerisme tegen te gaan.

Mevrouw **ROOSMA** brengt hier tegenin dat uiteraard wel bekend moet zijn waar de sekswerkers zitten. Dan zijn ze niet ‘onzichtbaar’ voor de overheid.

De heer **WIJNANTS** heeft dat op de expertmeeting anders ervaren. Desgevraagd geeft hij aan dat de VVD geen expliciete voorkeur heeft voor hetzij een erotisch centrum of een prostitutiehotel. Het gaat om die inpandigheid om het kijktoerisme te bestrijden. Dat zorgt ook voor een betere arbeidsmarktpositie want dan worden de sekswerkers alleen bezocht door klanten die daadwerkelijk willen kopen.
Voor de coffeeshops vraagt hij de burgemeester nadrukkelijk te kijken naar handhaving op het ingezetenencriterium. Dat gebeurt ook in andere gemeenten in Nederland. Dat kan waarschijnlijk toch overlast bestrijden. Dat zou dan wel voor de hele stad moeten gelden ter voorkoming van een waterbedeffect.
De VVD zal het bestemmingsplan uit de vorige periode blijven steunen, maar ze zou ervoor willen waken dat de gemeente op detailniveau bepaalt wat er in bepaalde panden moet komen.

De heer **BOUTKAN** bedankt de burgemeester voor de binnenstadbrief. Dit is hét moment om dingen anders te gaan doen. Amsterdam zit niet te wachten op toeristen die hierheen komen voor een morele vakantie. De stad is veel te afhankelijk geworden van de bezoekerseconomie. In het visiestuk van de PvdA over het herstel van de stad na de coronacrisis heeft ze verschillende ideeën genoemd: een sterkere rol voor de overheid, voor het stadsbestuur dat kan ingrijpen via bestemmingsplannen. De brief is nog wel te abstract hoe de doelen uiteindelijk kunnen worden bereikt. Er is een uitvoeringsplan aangekondigd, maar er is geen tijd te verliezen.

De prostitutie op de Wallen kan geen business as usual meer worden. De vraag naar raamprostitutie is de afgelopen jaren een stuk minder geworden. De ingestorte bezoekerseconomie zal dat proces nog versnellen. Hij is benieuwd of de burgemeester kans ziet om de plannen voor een prostitutiecentrum te versnellen. Op de Wallen moet een nieuwe balans worden gevonden waarbij het belang van de bewoners voorop moet staan. Dat loopt via de lijn van vastgoed. Hij hoort graag of de burgemeester met een voorstel komt voor het opkopen van panden en hoe de gemeente meer grip gaat krijgen op vastgoedtransacties.

Desgevraagd verduidelijkt de heer Boutkan dat de PvdA niet denkt aan een tijdelijke pilotlocatie voor een prostitutiehotel. Zo'n prostitutiehotel zou hij voorwaardelijk willen stellen.
Sekswerkers moeten ook via internet kunnen werven. Er moeten goede, veilige werkplekken komen. Het gaat zeker niet om een toename van het aantal werkplekken. Voorwaarde voor een prostitutiehotel is het sluiten van prostitutieramen. Dat kan bijdragen aan het doorbreken van de vercommercialisering op de Wallen.

De heer **BOOMSMA** ziet als opdracht de leefbaarheid in de binnenstad herstellen en tegelijkertijd de veiligheid en de positie van sekswerkers verbeteren. De overlast op de Wallen is niet de schuld van de sekswerkers, de coffeeshophouders of de wafelwinkels, maar ze vormen wel allemaal onderdeel van de oplossing. Door het aanbod te wijzigen kan er een ander soort toerisme komen. Het CDA hamert al twee jaar lang op het verbeteren van het imago van Amsterdam. Gelukkig is er nu veel draagvlak ontstaan. Geef de Wallen terug aan de stad: ga in gesprek met de raambordeelexploitanten en de sekswerkers om de ramen te sluiten en het werk naar een andere locatie te brengen waar de sekswerkers zo veilig mogelijk kunnen werken. Hij zou geen extra plekken willen creëren.

Mevrouw **ROOSMA** weet dat de heer Boomsma veilige werkplekken belangrijk vindt, dus dan krijgt ze graag uitgelegd waarom hij geen voorstander is van meer vergunde – veilige – werkplekken.

De heer **BOOMSMA** wijst erop dat onvergund verboden is. Hij zou de totale vraag naar sekswerk willen verminderen. Een groot deel van de vraag komt van mensen buiten Nederland. Een mooi deel van de stad wordt nu gebruikt voor een vraag die er anders niet zou zijn. Er zal altijd een zekere vraag naar sekswerk blijven en daarom is hij wel voorstander van een prostitutiehotel maar zeker geen erotisch centrum met horeca en was dies meer zij. Hij hoort graag hoever de gemeente nu is met de businesscase en of er nog versnelling mogelijk is. De vraag is of prostitutie valt onder de regels valt voor schaarse vergunningen. Hij zou graag het gesprek aangaan over manieren om dat te bereiken. Intakegesprekken zouden door experts moeten worden gevoerd en niet alleen door de exploitanten zelf. In 2020 zou worden onderzocht of de vergunningvoorschriften kunnen worden verscherpt. Prima. Het ingezetenencriterium voor de coffeeshops is ook prima maar het is ook van belang het aantal coffeeshops terug te brengen. Als die toeristen immers niet mogen kopen, zijn er ook veel minder shops nodig. Hij is benieuwd of er cijfers zijn over de vraag van Amsterdammers naar coffeeshops.

De heer **ROUSTAYAR** complimenteert de burgemeester voor de zorgvuldigheid en nauwkeurigheid waarmee ze de nieuwe scenario's presenteert. Wederzijds vertrouwen vormt de basis voor de oplossing waarbij de belangen van alle betrokkenen blijven gewaarborgd. Hij heeft de brieven doorgestuurd naar sekswerkers voor input. Zij hebben de volgende vragen. Zelfbeheer door sekswerkers en maatschappelijke doelstellingen zou niet geschikt zijn. Die argumenten hoort hij dan graag. Twee voorbeelden uit het buitenland laten zien dat sekswerkers die de regie hebben over hun eigen werkplek experts zijn in het creëren van veilige werkomstandigheden. Gebruik van opting-in raden sekswerkers af. Ze kunnen nu tijdens de coronacrisis geen inkomsten genereren. Daarom de vraag of de burgemeester andere werkmogelijkheden wil onderzoeken. BIJ1 is enthousiast over de combinatie van een erotisch centrum, inpandige ramen en een hotel. Daarmee worden dan verschillende vormen van sekswerk gefaciliteerd en aantrekkelijk gemaakt voor een divers

publiek. Er mogen echter geen werkplekken verloren gaan, dus er dienen evenveel ramen terug te komen op nieuwe locaties naast zo'n erotisch centrum. De vraag is hoe de gemeente ervoor kan zorgen dat de privacy van sekswerkers en klanten straks blijft gewaarborgd. Camera's en betalingssystemen zijn daarbij essentieel. Hij is ook benieuwd hoe de burgemeester tegenover een Raad van Toezicht staat waarin alleen sekswerkers plaatsnemen. Sekswerkorganisaties moeten betrokken worden bij het proces en de heer Roustayar hoort graag in hoeverre dat op dit moment gebeurt.

De heer **CEDER** wil heel graag van de attractie raamprostitutie in de binnenstad af. Het internationaal imago zorgt voor overlast en vercommercialisering rondom de ramen. Het is ook een enorme claim op de openbare ruimte. De ChristenUnie zou alle ramen willen sluiten, een uitsterfbeleid willen voeren op het moment van invoering van de Omgevingswet om via de APV en het vergunningenstelsel tot een goede mix te komen. De ramen sluiten zonder een goed en menswaardig perspectief biedt voor veel vrouwen geen oplossing zeker omdat er steeds minder zicht is op mogelijke vormen van uitbuiting. De ChristenUnie wil dat er goed wordt nagedacht over uitstapvoorzieningen. Uit Groningen komen buitengewoon positieve verhalen over het overweeghuis en de heer Ceder hoopt echt dat Amsterdam dit ook kan opzetten. Andere vormen van prostitutie worden nu verkend. Hij hoort graag waarom dat per se in Amsterdam zou moeten zijn en waarom dat niet met randgemeenten samen kan worden opgepakt. In de wetenschap dat circa 80% van de vrouwen die achter de ramen staan uit het buitenland komt, is het de vraag of het wel wenselijk is. Als er minder vrouwen uit bijvoorbeeld Roemenië en Bulgarije naar Amsterdam komen, dan kan dat ook iets betekenen voor het aanbod en de vraag naar prostitutie. Hij ziet graag dat de burgemeester dat meeneemt in de verdere verkenning.

De heer **ROUSTAYAR** begrijpt dat de heer Ceder alle sekswerk zou willen doen verdwijnen, maar sekswerkers mogen toch zelf kiezen wat voor werk ze willen doen.

De heer **CEDER** benadrukt dat ze zeker mogen kiezen wat ze willen doen, maar het is nu zeker niet zo dat sekswerkers kunnen kiezen. Thuiswerk is verboden. De analyse van de heer Roustayar klopt niet. Juist zijn vragen gaan over een verdere verkenning.

De ChristenUnie heeft eerder dat idee van het overweeghuis ingebracht. De burgemeester was toen niet negatief. Wellicht kent ze de positieve geluiden uit Groningen en is ze bereid die mee te nemen in de verdere verkenning. De heer Ceder mist nog dat prostitutie in Amsterdam vaak in een criminogene omgeving zit dus omgeven is met andere vormen van misstanden. De ramen sluiten op de Wallen zal een wezenlijke factor zijn dus die is het waard om mee te nemen in de afwegingen.

Burgemeester **HALSEMA** is versneld met de brief gekomen vanwege de problemen die sekswerkers ervaren tijdens de coronacrisis. Juridisch en financieel zijn alle volgende stappen ingewikkeld. Veel raadsleden geven aan dat het college het verwerven van vastgoed moet overwegen. Dan moet er wel meer zicht zijn op de begroting. De coronacrisis heeft wel gaten in de begroting geslagen. De burgemeester wil graag de prioriteiten in de brief toelichten. Voor de zomer komt ze met een tijdspad waarin de prioriteiten staan aangegeven met het mogelijke tijdsbeslag om ze uit te werken en ze met instemming van de raad te kunnen uitvoeren. In de komende maand wordt een aantal gesprekken gevoerd met de vastgoedsector, met het bedrijfsleven en met de culturele sector. De verslagen van die gesprekken komen ook naar de raad. Dan kan na de zomer het debat worden gevoerd en dan is er ook meer zicht op de financiën van de stad.

Dan de vragen. Wijziging van bestemmingsplannen zou tot de mogelijkheden moeten kunnen behoren. Ze begrijpt de grote zorgen voor het ondergronds gaan van sekswerkers wat tot een veel grotere kwetsbaarheid kan zorgen. Thuiswerk nu vergund en versneld tijdelijk mogelijk te maken is rechtstreeks in strijd met de Covid-verordening. Dat kan in ieder geval tot 1 september niet. Ze zal wel onderzoeken of er voorbereidingen kunnen plaatsvinden, maar er zijn wel grote vragen omtrent de veiligheid van thuiswerk. Er komt nog een uitgebreider antwoord. Op dit moment vindt een marktconsultatie plaats die moet uitwijzen of er een voorkeur is voor een erotisch centrum of een prostitutiehotel. De

uiteindelijke besluitvorming hangt daarvan af. Zodra de marktconsultatie gereed is, komt die richting de raad. Dan zou er een technische sessie kunnen plaatsvinden om de voor- en nadelen te bespreken.

Heel plezierig dat de burgemeester en D66 meer op één lijn komen over de toekomst van de binnenstad. Ze wil het plan van D66 serieus bestuderen met name daar waar het gaat over wonen boven winkels. Bij de ontwikkeling van strategisch vastgoed ziet de burgemeester vanzelfsprekend een grote rol weggelegd voor N.V. Zeedijk. Die uitbreiding van het alcoholverbod vergt een wijziging in de nationale wetgeving waarbij een burgemeester de bevoegdheid krijgt extra maatregelen te nemen in risicogebieden. Ze benadert de minister opnieuw. Het voorstel voor een pilot op een aparte locatie als voorbode van een prostitutiehotel is strijdig met de aanwijzing van de minister en daarom onmogelijk. Als het gaat om de fase na 1 september, dan betrekt ze dat bij de belofte aan GroenLinks.

Net als de heer Wijnants komt ook de burgemeester graag op de burgwallen waar het op dit moment heel vervreemdend is. Ook de VVD meent dat het in de binnenstad moet veranderen, dat het imago moet wijzigen en dat er iets moet gebeuren aan het soort toeristen dat de binnenstad trekt. Een erotisch centrum op de Wallen zal de aantrekkingskracht van een bepaald soort toeristen op de Wallen niet verminderen. Toch wordt ook gekeken of er niet eentje meer in het centrum kan zijn. Voor het project Gordijnen dicht is geen enkel animo. Het vergroot het gevoel van onveiligheid. Tegenover het voorstel om een soort overdekte ramen te maken, een binnenruimte, staat de burgemeester niet per se negatief en ze zal dat opnemen met degenen die de marktconsultatie doen. De stedenbouw op de burgwallen maakt dat echter niet gemakkelijk. De VVD is tegen branchering want ze wil de creativiteit van ondernemers ruim baan geven. Het is zeker niet de intentie dat de gemeente per winkel gaat bepalen wat erin mag, maar wel wil de gemeente per straat en per buurt het evenwicht beter controleren. Juist de ketens versterken de monocultuur en juist de ketens hebben de financiën om allerlei pandjes te huren of op te kopen waarmee ze andere gegadigden verdringen. Daarvoor zou branchering juist een oplossing kunnen bieden. Als het om het tijdspad gaat, zal de financiële besluitvorming in het najaar liggen vanwege de coronacrisis zodat ook de effecten van de coronacrisis daarin verdisconteerd zijn. Dat maakt het buitengewoon ingewikkeld om in een plan voor de binnenstad vooruit te lopen op de integrale afweging bij de begrotingsbehandeling.

Desgevraagd geeft de burgemeester aan dat detailhandel onder de wethouder EZ valt. De nota Binnenstad is in samenwerking met de wethouder opgesteld. Of er een detailnota is waarin de raad in z'n geheel besluit over wat waar mag komen, moet de burgemeester nagaan.

De heer Boutkan benadrukte het belang van samenwerking met de ondernemers in de binnenstad en dat onderschrijft de burgemeester. Zij hebben medezeggenschap in de ontwikkeling van de binnenstad. Sneller starten met een prostitutiehotel of een erotisch centrum, dat proces is ingezet. De grip op vastgoed vergroten vereist dat er een stedelijke investeringsagenda wordt vastgesteld waarbij duidelijk is in welke mate men bereid is te investeren in vastgoed omdat dat kostbaar is. In de ondermijningsagenda voor de stad is de grip op vastgoedtransacties een heel belangrijk onderdeel. De burgemeester vindt het heel ingewikkeld om nu al een uitspraak te doen over de transitiefase. Op het moment dat er uit de marktconsultatie en gesprekken met de raad een keuze komt, dan komt zij met een transitievoorstel.

Ze onderschrijft de woorden van de heer Boomsma dat de prostitutie, coffeeshops zeker geen schuld dragen aan de situatie van de afgelopen jaren, maar ze kunnen wel deel van de oplossing zijn. Sekswerkers zijn eveneens slachtoffer van de situatie op de Wallen. Sturen op het aanbod is aan de orde, maar bij een binnenstad hoort wel vertier. Dat kan betekenen dat er coffeeshops zijn en sekswerkers – maar wel in balans. Het CDA was duidelijk in de voorkeur voor een prostitutiehotel. En vanzelfsprekend gaat het niet alleen om marktoverwegingen, maar ook overwegingen van welzijn, van terugdringing van criminaliteit. De heer Boomsma kiest een moreel uitgangspunt en hij vindt dat prostitutie sterk zou moeten worden verminderd. De burgemeester kiest voor een pragmatisch uitgangspunt. Prostitutie is een markt met vraag en aanbod. Er is een behoefte. Ze stelt wel

eisen aan de voorwaarden waaronder dat kan plaatsvinden: fatsoenlijk, in overeenstemming met de mensenrechten en op zo'n manier dat er geen verwevenheid met misdaad is.

Het onderzoek naar de coffeeshops is niet doorgegaan vanwege de coronacrisis maar er kan wel een quickscan plaatsvinden om juist die lokale vraag te analyseren voordat de toeristen weer massaal naar de stad komen. Die scan kan wel een vertekend beeld opleveren omdat er alleen afhaalmogelijkheden zijn.

BIJ1 vraagt bij herhaling aandacht voor de kwetsbare positie van sekswerkers en terecht. De burgemeester beschouwt het echt als haar verantwoordelijkheid om maatregelen te treffen om emancipatie te bevorderen en ervoor te zorgen dat sekswerkers in Amsterdam een vrije keuze kunnen maken. Het voorstel om op grotere schaal met zelfbeheer te experimenteren is buitengewoon kwetsbaar. Het vergt veel van sekswerkers die vaak kwetsbaar zijn, worstelen met trauma's en die veelal de taal niet goed spreken. Ze zal wel informatie vergaren over San Francisco. In vergund sekswerk geldt dat de sekswerkers in aanmerking komen voor ondersteuning. Een aantal organisaties helpt hen daarbij. Als er concrete berichten zijn dat dat ergens stagneert, hoort ze dat graag. De burgemeester is ermee bekend dat er nieuwe organisaties rond sekswerkers zijn en daarmee staat de gemeente in contact maar bijvoorbeeld Red light united is echter heel stevig in de afwijzing van alle scenario's. Soms gaat het echter om gelegenheidsformaties die sterk gestuurd lijken te zijn door exploitanten. Daarbij is onduidelijk wiens belang nu eigenlijk voorop staat. De veiligheid van de betaalsystemen wordt meegenomen in de uitwerking. Het is een bekend maar ook hardnekkig probleem. Sekswerkers kunnen als zzp'er werken. Bij clubs bieden exploitanten meestal alleen de opting-inconstructie aan. Die is verre van ideaal.

Goed om te weten dat de burgemeester en de ChristenUnie tot op zekere hoogte dezelfde ideeën over de binnenstad hebben. Met randgemeenten in gesprek gaan over prostitutieplekken zou in MRA-verband kunnen maar de burgemeester wil daarin wel terughoudend zijn. In kleinere gemeenten bestaat het beeld dat Amsterdam vaak aanklopt als ze problemen heeft. Maar ook die randgemeenten moeten een beroep op Amsterdam kunnen doen. Dat maakt het op dit moment wat ongelukkig. Het overweeghuis wordt betrokken bij verdere uitwerkingen. De waarschuwing voor het effect van een prostitutiehotel op de omgeving in termen van overlast en criminaliteit neemt de burgemeester zich ter harte. Ze wil er wel voor waken dat een erotisch centrum of een prostitutiehotel op een verlaten industrieterrein wordt gelokaliseerd. Het klopt dat naar schatting 80% van de sekswerkers uit het buitenland afkomstig is. Een aanzienlijk deel van hen lijkt te zijn teruggekeerd naar de herkomstlanden. Onbekend is of ze zullen terugkeren. Het is dus niet te overzien welke hoeveelheid sekswerkers zal terugkeren op de Wallen na opening op 1 september.

De **VOORZITTER** constateert dat hiermee dit punt voldoende is besproken.

A.14
Discussienota: Voorkom wapenbezit onder jongeren, Nr. BD2020-002093

en

A.15
Nieuwe cijfers over het wapengebruik door Amsterdamse jongeren Nr. BD2020-002094

en

Algemene Zaken

A.16
Afdoening moties etnisch profileren Nr. BD2020-002095

De heer **VAN DANTZIG** stelt dat preventief fouilleren een inbreuk vormt op het leven van Amsterdammers en het resultaat ervan valt dikwijls tegen – het is daarmee een naar instrument. Zo verwoordde burgemeester Van der Laan het destijds. Zeker omdat er nog altijd etnisch profileren plaatsvindt, blijft D66 zich verzetten tegen dat preventief fouilleren. Heel veel alternatieven zijn onvoldoende uitgeprobeerd. Bovendien is de politiecapaciteit schaars. Hij verzoekt de combinatie van de agendapunten die nu worden besproken op de raadsagenda te plaatsen en het besluit om preventief te gaan fouilleren expliciet aan de raad voor te leggen.

Mevrouw **POOT** ziet dat D66 maatregelen voorstelt die niet effectief gaan zijn. Ze is blij dat de burgemeester een andere weg kiest met preventief fouilleren, fouilleren 2.0. Eerder heeft de VVD gepleit voor het inzetten van mobiele metaaldetectoren om ervoor te zorgen dat het fouilleren minder ingrijpend is. Wellicht kan de burgemeester daarop reageren.

Mevrouw **ROOSMA** heeft een duidelijk standpunt: ze heeft principiële en praktische bezwaren tegen preventief fouilleren en die bezwaren hoort ze ook uit stadsdeel Zuidoost. Het ondermijnt het vertrouwen in de politie nog verder terwijl dat toch al niet al te best is. Er moet iets gebeuren aan het wapenbezit onder jongeren, maar dit is niet de juiste manier. Ook fouilleren 2.0 vormt een inbreuk op de lichamelijke integriteit. Het brengt een groot risico met zich mee op etnisch profileren, ook als het zogenaamd aselectief gebeurt. Het aanwijzen van bepaalde gebieden kan een stigmatiserende werking hebben met negatieve effecten voor de beleefde veiligheid. Bovendien levert het weinig op. Beter is inzetten op rechercheren en preventie. GroenLinks kan zich vinden in de voorstellen van D66.

De heer **MBARKI** wil dit onderwerp eveneens uitgebreider bespreken. Hij is het ermee eens dat er iets moet gebeuren. Toewijzing van een gebied komt tot stand door objectieve informatie. Wordt er ook gekeken naar het tijdstip van deze wapencontroles? En hoe divers is het politieapparaat? Dat is namelijk ook van belang. Eerder heeft hij geopperd te werken met onafhankelijke waarnemers die bij zo'n actie aanwezig zijn om die a-selectiviteit te waarborgen. Hij is benieuwd in hoeverre de raad invloed heeft op dit punt. Er zijn immers al veel moties ingediend, maar in de uitvoering loopt het nog altijd niet vlekkeloos.

De heer **VELDHUYZEN** onderschrijft wat er al is gezegd. Wapenbezit onder Amsterdamse jongeren is echt een verschrikkelijk groot probleem. Dat ziet hij ook in zijn eigen wijk. Preventief fouilleren biedt echter geen oplossing. Etnisch profileren is haast niet te voorkomen doordat een deel van de politie dat niet eens als een probleem erkent of doordat het alleen gebeurt in een wijk als Zuidoost. In Zuid vinden immers ook liquidaties plaats. Hij zou vaker willen spreken over herstelrecht in plaats van strafrecht als jongeren de fout ingaan. Daar komt hij later op terug. Als laatste hoort hij graag of het college en de Veiligheidsregio zich wel bewust zijn hoe gevoelig dit onderwerp is voor veel mensen.

Mevrouw **VAN SOEST** memoreert dat politiechef Paauw op 10 september 2019 alarm sloeg over het wapenbezit onder jongeren. Dat neemt toe en wordt zelfs gemeengoed. Wapenbezit opsporen kan, wapenbezit uitbannen kan niet. De motie om anoniem wapenkluisjes bij de politie neer te zetten waarin mensen hun wapens kunnen dumpen is nooit uitgewerkt. Het inzetten van schoolcops gebeurt ook niet. In 2018 heeft de gemeente 208 gevallen van vuurwapenbezit geregistreerd. Een update is aan de orde. Hopelijk kijkt het college nog eens naar alle aangedragen suggesties om dat wapenbezit terug te dringen.

De heer **FLENTGE** spreekt zijn medeleven uit naar het slachtoffer van vandaag en naar zijn familie. Jongeren van soms maar twaalf jaar oud lopen rond met machetes van 30 cm lang. Ideologische gesprekken zijn prima maar op een gegeven moment zoekt de politie naar een middel om daar iets tegen te doen. Natuurlijk gaat het om de vraag of het middel effectief is. Dat was in het verleden niet zo. De politie wil een signaal afgeven naar alle

ouders en naar alle jongeren. Een depot waar mensen hun wapens kunnen inleveren, werkt niet. Ze dragen de wapens uit zelfverdediging. Dat is de realiteit van de straat.

De heer **KAHN** onderschrijft de betogen van D66, GroenLinks, de PvdA en BIJ1. De burgemeester geeft in haar brief aan dat de aanleiding de toename aan wapenbezit vormt en incidenten bij jongeren tussen de twaalf en zeventien jaar. Wapenbezit onder jongeren van twintig jaar en ouder is juist aan het dalen. Dat geeft aan dat het huidige beleid wel werkt voor jongeren boven de twintig jaar maar dat er meer aandacht nodig is voor de specifieke groep van twaalf tot zeventien jaar. Het voorstel van de burgemeester is echter generiek. Dat krijgt hij graag toegelicht. In dit voorstel worden de jongeren van elf jaar (die met messen rondlopen) categoraal buitengesloten. De politie heeft nu al de mogelijkheid om personen te controleren wanneer er een redelijk vermoeden is. Hij begrijpt niet helemaal wat nu de toegevoegde waarde is van deze werkwijze. Het is een groot probleem, maar het is niet alleen een probleem voor de politie. Het is een probleem voor de hele samenleving. Bij de verkenning naar kansenongelijkheid waarbij wordt gekeken naar allerlei factoren en naar allerlei niveaus kan dit probleem worden opgenomen.

De heer **BOOMSMA** ziet dat er echt een groot probleem is als jongeren wapens gaan dragen omdat anderen ook wapens dragen. Die spiraal moet worden doorbroken. Als de gemeente niet wil dat die jongeren wapens dragen, dan moet ze controleren of ze die bij zich hebben. De enige manier daarvoor is fouilleren. Dat geeft de jongeren het idee dat ze betrapt kunnen worden als ze ermee rondlopen. Het CDA is heel blij dat deze stap wordt gezet. Het ongemak dat mensen ervaren, weegt volstrekt niet op tegen het belang om die wapenspiraal te doorbreken. Hij wil het wantrouwen zeker niet aanwakkeren door grote woorden te gebruiken als stigmatiseren en dat er onafhankelijke waarnemers nodig zouden zijn. Allemaal onzin. Veel mensen kunnen denken, wat goed dat de overheid en de politie hier serieus werk van maken. Dat zijn redelijke reacties die de raad juist moet aanmoedigen.

Hij sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Poot over de mobiele detectoren. Voorts hoort hij graag of er een mogelijkheid is om mensen te fouilleren die al eerder zijn veroordeeld voor wapenbezit. Daarmee is in Rotterdam een proef gedaan.

Desgevraagd geeft de heer Boomsma aan dat scholen waar nodig ondersteund moeten worden om dit soort kluiscontroles uit te voeren.

De heer **VAN DANTZIG** zou het waarderen als de heer Boomsma zich inleeft in een ander deel van de maatschappij waar mensen zich vernederd voelen door dat fouilleren omdat ze in een bepaalde wijk wonen, omdat ze een bepaalde huidskleur hebben, omdat ze tot een bepaalde groep behoren.

De heer **BOOMSMA** deelt wel dat iedereen zich moet inleven in die bezwaren. Maar het is nog altijd beter je in te leven in de andere kant: dat het goed is dat die wapens worden ingeleverd waardoor allemensen zich veiliger kunnen voelen.

Burgemeester **HALSEMA** kan zich helemaal aansluiten bij de uitspraak van wijlen burgemeester Van der Laan. Als het gaat om het oude middel van preventief fouilleren, dan is zij het daarmee ook oneens. Er ligt nu een ander voorstel voor en Amsterdam heeft met heel andere omstandigheden te maken dan destijds. De toename van het wapenbezit en het gebruik onder jongeren is buitengewoon onrustbarend. Het leidt tot geweld en tot ongelooflijk grote zorgen bij ouders en anderen. De gerichte acties die het college nu voorstelt, volgen op vijftien andere maatregelen. De raad dient het nieuwe voorstel op zijn merites te beoordelen. Zo is er een groot aantal waarborgen ingebouwd: het moet gaan om een verhoogd risico, het moet gaan om kleine gebieden, op basis van rapportages die worden aangeleverd door de politie. Het gaat om de duur van drie maanden. Wapencontroles worden aselectief uitgevoerd. Gezinnen, ouderen en kinderen worden niet gefouilleerd en dat maakt de inzet proportioneler. Voor kinderen geldt specifieke bescherming. En ook met andere groepen is rekening gehouden. Dat komt de proportionaliteit ten goede. Fouilleeracties worden niet bekend gemaakt dus men kan er

ook niet op anticiperen en dus ook geen wapen onder in de buggy meenemen. Mensen worden attent gemaakt op het klachtrecht. De wet staat het gebruik van niet-discriminerende selectiecriteria toe, maar daarvan wil Amsterdam geen gebruik maken. Het stadsdeel wordt altijd geconsulteerd alvorens een gebied aan te wijzen en het draagvlak onder de bewoners wordt vooraf gepeild. Aanwijzingen worden geëvalueerd. Eerder heeft het Europese Hof voor de Rechten van de Mens voor wapencontroles geoordeeld dat die 'in accordance with the law' zijn. Amsterdam begeeft zich ruim binnen de wettelijk gerespecteerde begrenzingen. Bovendien bepaalt de wet dat én de raad, én de politie, én OM een rol hebben om het zo zorgvuldig mogelijk te doen. Daarmee heeft de raad de bevoegdheid om reguliere gebieden aan te wijzen. Er zijn dus extra waarborgen en de acties zijn beperkt in de tijd.

De heer **FLENTGE** wil pragmatisch zijn. Ook de ouders in Zuidoost willen dat hun kinderen veilig over straat kunnen lopen. Hij vraagt of er is overwogen om het alleen in te zetten voor jongeren tussen de twaalf en achttien jaar.

Burgemeester **HALSEMA** geeft aan dat dat niet is overwogen omdat daarmee het aselecte van het criterium onder druk komt te staan. Bovendien zijn er wel degelijk oudere jongeren die met wapens rondlopen.

De heer **VAN DANTZIG** luistert met een open houding. Concreet hoort hij dat de termijn is verkort. In de brief staat dat het gaat om het fouilleren van willekeurige personen tegen wie in beginsel geen strafrechtelijke verdenking bestaat. Dan begrijpt hij niet waarom er sprake is van gerichte controles.

Burgemeester **HALSEMA** stelt dat het voorstel niet alleen een beperking van het risicogebied behelst. De gebieden worden verkleind en er moet precieze informatie van de politie zijn waarin wordt aangetoond dat er een verhoogd risico is op wapenbezit en wapengebruik in dat gebied.

De heer **VAN DANTZIG** hoort niets over de gerichtheid van de controle.

Burgemeester **HALSEMA** legt uit dat die gerichtheid is gebaseerd op heel precieze en feitelijke politie-informatie over de aanwezigheid van wapens in een bepaald, klein gebied. Het is een controlemiddel, geen opsporingsmiddel waarvoor geen strafrechtelijke verdenking nodig is.

De heer **VAN DANTZIG** hoort dat de burgemeester telkens uitlegt wat preventief fouilleren is. Het zou goed zijn als ze helder aangeeft dat het hier om een voorstel voor preventief fouilleren gaat. Dan kan er eerlijke besluitvorming plaatsvinden.

Burgemeester **HALSEMA** noemt het dan preventief fouilleren 2.0 omdat het anders is dan voorheen: veel nauwkeuriger en met meer waarborgen omkleed. Daarmee is het onvergelijkbaar met de wijze waarop dat jaren geleden plaatsvond.

Mevrouw **ROOSMA** waardeert wat er is gedaan om meer waarborgen in te bouwen. Dat neemt echter haar principiële bezwaar niet weg. Ze vraagt waarom niet kan worden volstaan met spoedaanwijzingen.

Burgemeester **HALSEMA** begrijpt dat er negatieve berichten zijn gekomen uit Zuidoost. Zelf heeft ze heel andere berichten uit Zuidoost ontvangen. Bewoners en jeugdwerkers dringen er juist op aan omdat ze heel bang zijn. Het is zeker mogelijk dat het stigmatiserend werkt voor een wijk als het ongericht gebeurt en te lang duurt. Op dit moment gaat het meest negatieve effect uit van te veel wapens in bepaalde buurten in Zuidoost. De spoedaanwijzing is alleen voor de duur van twaalf uur bij onvoorziene spoedzaken. In sommige gebieden is echter sprake van structureel wapenbezit en dat geldt niet als onvoorziene spoedsituatie. Tijdstippen doen er zeker toe. Uit de politie-informatie

kan naar voren komen dat er sprake is van een vergroot risico op een bepaald moment. Tegenover onafhankelijke waarnemers staat de burgemeester zeer welwillend.

Ze hoorde een mooi betoog over herstelrecht en strafrecht en daarin hadden de heer Veldhuyzen en de heer Kahn helemaal gelijk. Uit de criminologie is echter bekend dat de aanwezigheid van wapenbezit, het gebruik maken van wapens en het ontstaan van criminele subculturen in bepaalde wijken leiden tot nieuwe ongelijkheid, tot nieuwe armoede en nieuwe uitsluiting. Misdaad veroorzaakt ook ongelijkheid. Het is niet alleen andersom zo.

De heer **VELDHUYZEN** ziet ook dat criminaliteit in wijken het daar niet beter maakt. De hamvraag is wat er daar moet gebeuren. Hij is er niet van overtuigd dat dit een effectieve manier is omdat er allerlei andere effecten zijn. Hij vreest dat het eerder averechts zal werken. Hij begrijpt niet dat artikel 50 en 51 van de Wet wapens en munitie niet volstaan.

Burgemeester **HALSEMA** heeft de artikelen niet voor zich. Ze kan daarop reageren vóór het raadsdebat.

Op scholen is niet de politie bevoegd maar de leraren en de directie. Zij besluiten tot het wel of niet controleren van kluisjes. De politie kan daarbij assisteren en dat gebeurt regelmatig in Amsterdam op allerlei scholen. Het kan niet zo zijn dat de politie zo maar ergens naar binnen stapt.

De betekenis bestaat uit het toegevoegde controlemiddel dat is gericht naar plaats en tijd. Daar waar bekend is dat er wapens zijn en er een gevaarlijke situatie kan ontstaan, heeft de gemeente een extra controlemiddel.

De heer **KAHN** herinnert de burgemeester aan een artikel kort voor de coronacrisis over het Bindelmeercollege. De onderwijsprofessionals constateerden daar dat veel van de leerlingen die daar met geweld te maken hebben, daarin worden meegesleurd door hun broers en andere familieleden die misdadig gedrag vertonen. Zij geven aan niet alleen behoefte te hebben aan politie, maar ook aan zorg, aan aandacht voor huishoudens, aandacht voor armoede.

Burgemeester **HALSEMA** benadrukt dat ze samen met het college het initiatief heeft genomen voor het masterplan Zuidoost. Dit is geen maatregel die in de plaats komt van zorg en welzijn, van onderwijs, van het verminderen van sociale ongelijkheid, van achterstanden en uitsluiting. Dit is een noodzakelijke maatregel binnen het domein van de openbare orde.

De heer **PAAUW** verzekert de commissie dat hij zeker niet probeert preventief fouilleren te verkopen onder een andere naam. Feit is dat het wapenbezit toeneemt met name het messenbezit als hij kijkt naar de afgelopen drie jaar. De politie heeft een handhavende werking op het bezit van wapens of het bij zich voeren van wapens op straat. Juist in de gesprekken met jongerenwerkers met een diverse achtergrond vragen die daarom. Het is een ingrijpend middel zeker in het verleden. Bij artikel 51 is preventief fouilleren helemaal niet meer nodig want dat is er een gerede verdenking en dan gaat het om een bepaald persoon. Hij maakt zich echt zorgen om de jongeren. Ook de good guys dragen nu wapens om zichzelf te beschermen.

Er werd gevraagd om waarnemers. Dat wil de heer Paauw wel, zeker in het begin omdat er veel wantrouwen zit rond een goede toepassing door de politie. Dat kunnen ook raadsleden zijn. Waar hij niet naar toe wil, is om bij iedere actie een commissie bij elkaar te roepen en een planning te maken, want dan is het middel volstrekt averechts geworden. Die flexibiliteit en dat precisiewerk zijn juist belangrijk. Ook in de beeldvorming en in de toelichting zal de politie aangeven waarom zaken gebeuren.

De burgemeester geeft aan dat de actie aselectief plaatsvindt. Acties zouden ook meer gepreciseerd kunnen plaatsvinden, maar dan kunnen ze met de weerstand op dit moment ook leiden tot stigmatisering gezien het verleden. De politie moet uitgaan van grote groepen waarbij ze een aantal groepen aan de buitenkant van het spectrum wil uitsluiten. Dat gebeurt vaker. De kans dat het middel effectief is onder mensen van hoge leeftijd is niet

realistisch. Van anoniem wapens inleveren in kluisjes heeft de heer Paauw geen hoge verwachtingen.

Als een metaaldetector, een handscanner, het aantal meegevoerde wapens kan beperken, zal de heer Paauw dat zeker doen. Dat werkt veel te traag.

En als het meer schade oplevert aan het imago van de politie en in het vertrouwen in de politie dan dat het bijdraagt aan de bestrijding van het wapenbezit, is dat een reden om deze nieuwe versie niet toe te passen.

Mevrouw **ROOSMA** is benieuwd hoe de gemeente erachter komt of het middel meer kwaad doet dan goed.

De heer **VELDHUYZEN** hoort graag hoe de raad erop kan vertrouwen dat dit wel goed zal gaan.

De heer **KAHN** vraagt welke criteria vooraf worden opgesteld om te controleren of de aanpak werkt of niet.

De heer **MBARKI** benadrukt dat hij ook op langere termijn die waarborg van onafhankelijke waarnemers in het systeem wil houden.

De heer **FLENTGE** is blij met het aanbod dat raadsleden kunnen meekijken. Hij is benieuwd welke effectiviteit de heer Paauw van deze maatregel verwacht.

De heer **PAAUW** heeft net al aangegeven dat dit middel iets toevoegt aan de bredere aanpak die de burgemeester net aangaf. Dit is een extra instrument om ervoor te zorgen dat dat wapenbezit wordt aangepakt. Effectmetingen zijn uitermate moeilijk. De ervaring in Rotterdam is dat het preventief wel werkt. Het meevoeren van wapens wetende dat je in die controle terecht kan komen, dat effect is niet helemaal helder te maken. Er worden nadere waarborgen gevraagd. Er staat al voldoende in het stuk, maar het willen werken met waarnemers en nauwkeuriger omschrijven hoe de politie de analyse maakt om tot die hotspots te komen, dat kan helpen. Het is natuurlijk geen absolute wetenschap. Als dit een middel is dat heel slecht uitpakt om welke reden dan ook – het kan ook zijn dat mensen wordt gevraagd hoe ze het hebben ervaren – dan kan dat heel bepalend zijn. Dat is wellicht beter dan een ingewikkelde monitor in de wijk waarbij mensen die het niet zelf hebben meegemaakt, toch een oordeel gaan geven. Als er zo veel weerstand is en het lukt niet de raad te overtuigen, dan gaat het de heer Paauw zeker niet om het principe en dan moet hij uiteindelijk concluderen wat de raad ervan vindt.

De **VOORZITTER** concludeert dat de punten 15 en 16 in de raad van juli worden geagendeerd. De discussienota was ter input voor de heer Van Dantzig.

De heer **VAN DANTZIG** vindt het een beetje gekunsteld om iets te piepen wat eigenlijk over een ander onderwerp gaat. Hij verzoekt de burgemeester dit idee aan de raad ter instemming voor te leggen. Dat gebeurt in Amsterdam wel vaker. Een deel van de commissie is nog niet blij met het voorstel en op deze manier kan de burgemeester partijen overtuigen met verdere verduidelijking.

Burgemeester **HALSEMA** vindt het lastig om de raad een voordracht voor te leggen want het gaat om een bevoegdheid van de burgemeester. Ze moet er even over nadenken. De bevoegdheid is vastgelegd via de APV en daar gaat de raad wel over.

De **VOORZITTER** stelt voor dat de burgemeester een voordracht maakt als dat kan en als dat niet kan, dan worden de moties van de heer Van Dantzig gepiept naar de raad.

Openbare Orde En Veiligheid

A.18

Bespreken van de geluidshinder van versterkte gebedsoproepen in Zuidoost Nr. BD2020-002157

Op voorstel van de voorzitter wordt dit punt doorgeschoven gezien het late tijdstip.

Algemene Zaken

A.19
Restaurant HaCarmel, aanhoudende aanvallen. Nr. BD2020-002200

Mevrouw **NANNINGA** wil dit onderwerp piepen naar de raadsvergadering zodat ze goed in debat kan. De herhaalde jodenhaat verdient een uitgebreid debat. Het is een schande dat het presidium dit spoeddebat vorige week blokkeerde en het is een nog grotere schande dat tijdens de raadsvergadering vorige week er nog meer vandalisme tegen HaCarmel bekend werd. Enkele linkse partijen uitten hun boosheid richting Forum voor Democratie toen die dit punt alsnog op de agenda wilde terugbrengen. Forum voor Democratie wil dit bespreken en moties met concrete plannen indienen. De burgemeester heeft al enkele stappen genomen die veel partijen al jarenlang voorstellen. Maar toch, beter laat dan nooit. Die maatregelen zijn niet voldoende en bovendien verwacht mevrouw Nanninga dat de burgemeester in dit huis zal zeggen dat het allemaal aan het OM is. Daar is de joodse gemeenschap niet mee geholpen. Ze wil graag weten of de dader van de laatste terreuractie nog in beeld was bij de radicaliseringsafdeling van de gemeente en zo nee, waarom niet. Het college dient het Joods Akkoord onverkort uit te voeren. Daar hebben alle partijen voor getekend, dus het moet echt gebeuren: bewaken, vervolgen, straffen.

Mevrouw **POOT** vindt het buitengewoon droevig dat er nu wederom wordt gesproken over incidenten en geweld die te maken hebben met wie je bent. Er is in Amsterdam geen plek voor dit soort geweld, voor dit soort hatecrime. Namens de VVD veroordeelt ze dit geweld jegens de joodse gemeenschap en jegens HaCarmel. De raad moet eensgezind zeggen dat ze de joodse bevolking steunt met het negen puntenplan. Mevrouw Poot krijgt graag een update hiervan – en het liefst schriftelijk. Ondanks de camera's gebeuren dit soort zaken toch nog weer bij HaCarmel. Ze verzoekt de burgemeester het beveiligingsniveau bij HaCarmel omhoog te brengen tot hetzelfde niveau zoals bij synagoges met veel actiever uitgekeken camera's om de dader sneller te kunnen oppakken.

De heer **CEDER** vraagt de burgemeester concreet wat dit betekent voor het veiligheidsniveau voor HaCarmel en alle andere Joodse horeca. Wordt er bijvoorbeeld met de terrasuitbreiding per 1 juni ook specifiek gekeken naar de veiligheid bij de joodse horeca?

Mevrouw **VAN SOEST** meldt dat er vanmiddag weer een demonstratie heeft plaatsgevonden tegen Israël. Dergelijke demonstraties op de Dam worden telkens goedgekeurd. Ze vindt dat te gek voor woorden. De dader bij HaCarmel heeft het nu drie keer gedaan. Hij zou gestoord zijn. Gestoorde mensen horen in een gesloten inrichting. Kennelijk is er te hard bezuinigd op die psychische zorg. Ze roept de burgemeester op ervoor te zorgen dat dergelijke daders worden opgenomen – en ook om een einde te maken aan de demonstraties op de Dam.

De heer **BOOMSMA** vindt het belangrijk dit onderwerp te bespreken maar anderzijds wil hij niet al te veel aandacht besteden aan het individu dat juist aandacht wil. Het is nu de vijfde aanval in tweeënhalfjaar tijd. Het kan ook niet anders dan dat dit onrust en moedeloosheid veroorzaakt. Het is belangrijk dat de overheid snel en adequaat reageert en het is ook belangrijk antisemitisme bij de naam te noemen. Hij is benieuwd hoe het met de nieuwe dreigingsanalyse staat. Hij vreest dat de gemeente niet ontkomt aan extra fysieke beveiligingsmaatregelen. Wellicht kan de gemeente met HaCarmel in gesprek gaan

over kogelwerend glas of andere aanpassingen. En misschien ook meer patrouilles. Dit mag niet nog een keer gebeuren.

De heer **VAN DANTZIG** moet constateren dat de mensen van HaCarmel slachtoffer zijn van antisemitisme – en dat in 2020, en dat in Amsterdam. Het gaat niet zo maar om een ingeslagen ruit, het gaat niet zo maar om een tekst. Hij hoort graag van de burgemeester of zij contact heeft gehad met de eigenaar, hoe dit was en wat de gemeente voor hem en zijn familie kan doen. De verdachte is weliswaar aangehouden, maar hij had nooit bij dit restaurant mogen komen. Deze man heeft de vorige keer een gebiedsverbod gekregen. Wat kan de burgemeester nu nog doen om hem definitief bij dit restaurant weg te houden?

De heer **MBARKI** wil niet in herhaling vallen, maar hij wil toch ondubbelzinnig aangeven dat niemand in Amsterdam dit wil. Het is goed om te stellen dat iedereen zich in Amsterdam veilig moet wanen en tegelijkertijd is het heel erg triest dat je wordt aangevallen om wie je bent, om wat je gelooft. Ook hij is benieuwd naar het contact met de ondernemer, met de joodse gemeenschap en naar de dreigingsanalyse van de NCTV. En wat wordt er gedaan om herhaling van deze recidivist te voorkomen?
Desgevraagd gaat hij ervan uit dat het om een gestoorde dader gaat, maar zijn zorg gaat vooral uit naar de ondernemer en de bescherming van hem.

De heer **ERNSTING** is diep geschokt door het aanhoudende geweld tegen HaCarmel. De bekladding roept herinneringen op uit de zwartste dagen van de geschiedenis. GroenLinks deelt de zorg en de afschuw hierover en deelt de urgentie om deze wandaden te bestraffen, te bestrijden en te voorkomen. Iedereen in Amsterdam moet zich veilig weten. De urgentie is hoog en het is goed dit nu te bespreken nu ook de politiechef aan tafel zit. Aan bezorgdheid heeft niemand iets. Helder moet zijn wat er is gebeurd en wat eraan wordt gedaan. De berichtgeving is niet altijd eenduidig, bijvoorbeeld als het gaat om de tijdlijn en de bekladding. De belangrijkste vraag blijft wat de politie en de gemeente gaan doen om dit te voorkomen en om de veiligheidsgevoelens van de ondernemer, van de joodse gemeenschap en uiteindelijk van alle Amsterdammers te herstellen.
Het niet doorgaan van het spoeddebat op 19 mei is zeker geen kwestie van gebrek aan urgentie. Die urgentie wordt diep gevoeld en wel zo groot, dat GroenLinks er geïnformeerd over wil spreken en niet in een spoeddebat waarin iedereen zijn morele verontwaardiging uit en verder niets – op partijpolitieke profilering na. Spoeddebatten mogen geen bagatellisering worden van grote problemen die juist structurele aandacht behoeven en krijgen. Daarom heeft GroenLinks het Joods Akkoord getekend en heeft ze bijgedragen aan vervolginitiatieven daarop.

De heer **VAN SCHIJNDEL** brengt in herinnering dat het motief de eerste keer duidelijk antisemitisch was en dat zou hij nu ook als uitgangspunt willen nemen. Voorts gaat het nu niet om een verwarde man. Dat is iets wat de rechter later bepaalt. De boosheid over de politiek van de staat Israël wordt afgewenteld op individuele burgers. Dat is schandelijk. Daartegen moet de gemeenschap worden beschermd. Hij vraagt de burgemeester de rechterlijke macht op te roepen te komen tot een bewustzijnsverandering en het antisemitische element mee te wegen in de straftoekenning.

De heer **TAIMOUNTI** wil graag weten welke recente maatregelen zijn genomen om het restaurant te beschermen tegen idioot en gevaarlijk gedrag. Hij is benieuwd of dit soort problemen zich ook elders in de stad voordoen. De dader heeft aangegeven nogmaals aan te vallen als hij vrij zou komen. De heer Taimounti wil weten hoe op dit bericht is geanticipeerd. Hij zou als raad een keer met deze dader in gesprek willen gaan en hij hoort graag of dat mogelijk is.

De heer **FLENTGE** brengt naar voren dat een groep mensen onlangs een koninklijke onderscheiding heeft ontvangen vanwege de huiswerkbegeleiding die zij

verzorgt maar die door een fractiegenoot van de heer Taimounti als haatzaaiers zijn betiteld. Hij is benieuwd naar de reactie van de heer Taimounti hierop. Het gaat immers om haatzaaien en intolerantie.

De heer **TAIMOUNTI** raadt de heer Flentge aan dat gewoon te bespreken met zijn fractiegenoot. Als iemand uit een land komt waar een coupe is gepleegd vanuit een bepaalde groep die door dat land wordt gezien als een terreurgroep en als die mensen dan een lintje krijgen, dan spelen bij de slachtoffers van die staatsgreep heel andere emoties. Iedereen is vrij er een eigen mening op na te houden. Het is zeker geen haatzaaien. Het is wel een vorm van het onderwerp kapen van een ondernemer die in de ellende zit.

Burgemeester **HALSEMA** vindt het aanhoudend antisemitisme in Amsterdam een gruwel. Het is ook een nationaal probleem, een internationaal probleem en het is een lokaal probleem. De joodse gemeenschap is angstig en de incidenten laten zien dat ze reden hebben tot angst. Alle vormen van dat antisemitisme verdienen aandacht. Het incident op 8 mei is gepleegd door dezelfde eerdere dader. De burgemeester heeft redelijk frequent contact opgebouwd met de eigenaar het afgelopen jaar. Het cameratoezicht heeft ervoor gezorgd dat de dader gemakkelijk kon worden geïdentificeerd. Deze week is er een gesprek geweest op het stadhuis met de eigenaar, de politiecommissaris en de burgemeester. Daar is besproken welke maatregelen wenselijk zouden zijn. De fysieke maatregelen moeten voorkomen dat het restaurant kan worden belaagd. De politie heeft opnieuw een schouw gedaan. De bekladding vond plaats in de week voorafgaand aan het debat. De politie merkte die op en heeft er bij de eigenaar op aangedrongen aangifte te doen. Het lijkt nu alsof het restaurant symbolisch is voor anti-Joodse en antisemitische acties. Dat is heel zorgelijk.
De gemeente voert het Joods Akkoord uit in een aantal programma's. Over de ontwikkeling van antisemitisme in Amsterdam is met diverse instellingen regelmatig contact. De gemeente doet er alles aan om het te voorkomen en daar waar het plaatsvindt, treedt ze onmiddellijk op zoals ook in dit geval is gebeurd.

Mevrouw **POOT** stelt dat een groot aantal partijen een initiatiefvoorstel heeft ingediend met een negenpuntenplan tegen antisemitisme. Dat is niet het Joods Akkoord. Ze zou graag schriftelijk een update ontvangen van het aangenomen initiatiefvoorstel.

Burgemeester **HALSEMA** wijst erop dat het plan bij de wethouder Diversiteit ligt en ze zal de wethouder onmiddellijk vragen de raad opnieuw schriftelijk te informeren.

De **VOORZITTER** constateert dat dit punt voor nu voldoende aan de orde is geweest. In de raad van juni komt dit punt terug ter bespreking.

Sluiting

De **VOORZITTER** bedankt iedereen voor zijn inbreng. De voorzitter sluit de vergadering nog net voor 23.00 uur.